ફૂલોનો હાર

અને

મધુર મનહર.

નવા વધારા સુધારા અને મોટા ફેરફાર સાથે

આવૃતી સાતમી.

હાલમાં જે જે નવા નાટકો બહાર પડયા છે તેમાંથી
૨૧૬ ગાયનો ચુટી કહાડયા છે.

છપાવી પ્રસીધ કરનાર

એસ. પી. પી. યોગી

તથા

મોહનલાલ એચ. મેહેતા

ને માટે, મુંબઈ મધે માલેક અને પ્રીંટર કાવસજી સોરાબજીએ
પોતાના કમર પ્રેસ,—અબદુલ રેહેમાન સ્ટ્રીટ મધે
છાપી પ્રગટ કીધીછે.

સંવત ૧૯૬૭ સન ૧૯૧૦

કીમત આઠ આના.

ઉસ્તાદી ગાયનો

રાગ–પહાડી—લાવણી.

કયસી બજાઈ તુને બાંસરીયાં સુન બનસીવાલે
જીયાકો આવે નહીં ચયેન રે, દીન રયેનરે
કયા કહેનારે—સુન બનસીવાલે—કયસી૦
તેરે સુનાયે ગયો, જીકો લુભાયે ગયો
અમૃત બરસાયે ગયો
બ્યાકુલ ભયે તોરી બનસીસે દીન રયેનરે
કયા કહેનારે—સુન બનસીવાલે—કયસી૦

રાગ—માંઢ—કવાલી.

હઠ છોડ સખી ચલ સંગ મેરે તોહે કાના આજ બુલાવત હય
ઈત તો તુમ બયેઠો માન કીયે, ઉતતો મોહન ગભરાવત હયે–હઠ
નહીં તુમ બીન વાકો ચયેન પડત, નહીં ખાનપાન કછુ ભાવત હય
મોર મુકટ કછુ નાહીં પહેનત, નહીં અંગ સુગંધ લગાવત હય–હ
નહીં ધેન ચરાવત જાયે સખી, નહીં બનસી નાદ સુનાવત હયે
અયસો હીયો તેરો કઠીન ભયો, તોહે લાજ શરમ નહીં આવત હયે
જાકો જોગી જન ધ્યાન ધરત, બ્રાહ્માદીક નાદ સુનાવત હયે
અયસે પ્રભુકો તું ભુલ ગઈ, વોહ તકસીર માફ કરાવત હય—હઠ

રાગ—કાનડો—ત્રીતાલ.

લંગરવા છોડો બૈયાં મોરી
કરકન લાગીરે નાદાન ચુરીયા
દોઉ કરનસે પકડ મરોરી—લંગરવા૦
તુમારે મીલનકો આઈરે પીયરવા
સાસ નનદકી ભય ચોરીરે ચોરી—લંગરવા૦

રાગ—પીલુ બરવો—ગજલ—દીપચંદી.

લગા હય દીલ પ્યારેસે નીબા હોગે તો કયા હોગા
હમારે કદમમે પ્યારે સદા રહોગે તો કયા હોગા–લગા હય૦
હમીકો ચાહ મીલનેકી મીલાવોગે તો કયા હોગા
હુસ્ન બરમોકે પ્યાલે ભર પીલાવોગે તો કયા હોગા—લગા હય૦
જરા દીદાર તુમ અપના દીખાવોગે તો કયા હોગા
હમ મરતે હય તેરે ગમમે જીલાવોગે તો કયા હોગા—લગા હય.
અજબ દીદાર રોસન હય છીપાવોગે તો કયા હોગા
ચમન બીચ આન કર મુખડાં દીખાવોગે તો કયા હોગા—લગા હય

ફુલોનો હાર

અને

મધુર મનહર.

૧ ખુબસુરત

છોડ છોડ મોસે નફર જીકર નફ્ટ નીડર
કમતર સુનાઉં મનાઉં
કહેના માન અય હયવાની દીવાની
તજકર સજકર કીતની મય સમઝાઉં–છોડ
કયસી તનકર રીઝાલી બનકર કયા હય દીલમે ઠાની
દેખ સમઝકર બાત સુનકર છોડ તું હયવાની
પ્યારસે, મારસે, ખારસે, જારસે, દીખલાઉ–છોડ.

૨ ખુબસુરત.

બડી બાંકી દુલનીયાં મોહનીયાં સજીલી અલબેલી
મીલે ગોરી નાર
હાંરે અલબેલી મીલે ગોરી નાર,
બચ્ચે ખીલાઉંગા, બાવા બન જાઉંગા, નીકલુંગા
ફીર લેકે સાથ
ડાલું મઢમકી બગલમે હાથ
બરમેં દીલદાર હો–બોસોંકનારહો
ફીર કયા દરકાર હો હાં
મીયાં બીબીકી દેખો બહાર

૩ ખુબસુરત

આએ આએ સામ સુંદર છઇયાં સુન ગુઇયાં
મંદરવા તોરા સાંવરા બાંહે ગરે ડારીયાં
મંદરવા તોરા સાંવરા, બાંહે ગરે ડારીયાં
છેડત કયું સારીયાં
શરમ નકર મદન મોહનીયાં—આએ
જાઓ સખી ન સતાવો સખી અબ ડુંગી મય ગારી જાવો
દીલબર જરતર સુંદર મનહર જાન જાન પ્યારા
ચલરી જા જા જા નકર ઠઠોરી અબ
ચતરસુગર મચલ મચલ ચચલ ચપલ મનં હટકર
એ......હાં નીઠુર સગરી—આએ

૪ ખુબસુરત

હારે ગોરી ચાલો ન ઠારો અકેલી અલબેલી
દેખો બારાસા જોબના લુટે ન કોઈ નવેલી અલબેલી
સખીરી મય હારી મય હારી મય હારી
મોહે ન સતાવો અય જાવો
કાહે રંગીલે રસીલેસે પ્યારી નેહાં લગાયા બતાવો
જાઓ અબ ન બોલુંગી તુમસે ગુઈયાં રાર ન મચાવો
ગઈ સબ જાન સખીયાં કરકે ધાત કાહે છુપાત
મનકી બાત, ભેદ કહત હંય મોહની અખીયાં—ચલો

૫ ખુબસુરત

દેખો યારો ક્યા ઝકમારા બીબી અયસી લાએ
કે જીસને આતેહી મેરા દીવાલા ફુંકા હાએ હાએ
યારોંકે સાથ હોટલમેં ચંપીનકી બોતલ ખુલવાએ
ઔર યહાં તો મીસ્ટર ખયરસલ્લાહકા ડબ્બા ગુલ હોજાએ
મીલે જીસકો જોરૂ અયસી, વોહ બહાર દેખે કયસી
લાઅનત ભેજો યારો અયસી જોરૂકી અયસી તયસી
કોઈ આવે સયકલ લેકર, ઔર કોઈ લાવે મોટરકાર
મીયાં તો ઘરકી ખાએ હવા, ઔર બીબી જાએ બહાર

૬ ખુબસુરત.

ચલે ઇસ્કમેં આરે, જીગરપર દોધારે
ચયન આસકકો દમભર ક્યું કર હો
મુસીબત ઝેલી બલાસર લલી
તબીઅત ખલી પહેન ગલે સએલી ભજે ઇશક કો
પ્રેમ પીયાલા જપ તુમ દીનો મત હમરી બઓરાઇ
હીરદે બાંન નયનનકે લાગે સુધ બુધ સબ બીસરાઇ
પ્યારીપ્યારી બતીયાં કરત, ધતીયા તજ્નેજી છતીયાં
લગોજી, પ્યારે તોરે વારી વારી—ઇશ્કમં,

૭ ખુબસુરત

હમભી મોટરપે સયકલપે સયર કરન નીત જાએ
હાંજી બેશક જહાં મન ભાએ વહીં જાએ
બતીયાં કરન બેઢંગી નઇ નઇ ફેશનકો જીલસા
બતીયાં સારી ઠીક હંય ઇનકી યેહી ચાહત હય મન ઇનકા
ફ્રાક દેકુંગી મય દેસી સાડી
પહેનુ ઇગ્રેજી પાશાક ભારી
ઘરમં બયઠું તો ચયન નહીં પડે
ટેનીસ ખેલું થીએટર દેખું—મોટરપે.

૮ અમૃત.

છયલા ન દો મોહે ગાલી
મય નાજોં પાલી
મય ફુલન કીસી ડાલી રે હું નાજોં પાલી–છયલા

૯ અમ્રત

અચ્છે સે ફુલ લાઓં બાબા કો ચુન કર
બનાએંગે શીર હાર– હાં–અચ્છે
મેલેંગે એક બબ્બી પ્યારે હોંટોં કી
મેલેંગે એક પપ્પી પ્યારે હોંટોં કી–અચ્છે
ચલો ચલો ભઈ ચલો, નદીપર ચલો, નહીં ઘર ચલો
અરે હાંરે કરો ન કોઈ ગુદગુદિયાં
બચ્ચી લેલો બચ્ચી પ્યારે હોટોં કી–

૧૦ અમરત

સારી શેખી સારી આન તાન
અબતો હય જુરૂર કોઇ દિનકી મેહમાન
મેરે આગે યું કરે જબાન
ક્યા મજાલ હય કીસીકી
ક્યા કીસીકી જાન
જીના કયસા નામ ઓર નીસાન
ચાલસે ફ્રેબસે મીટાઉં બનકે આસમાન
પીકો તેરે કરકે બદગુમાન
ખાકમેં મીલાઉં એ વફાદારી

૧૧ અમરત

હો કયસી નેકનામ, ઓર અયસે અયસે કામ
બદ કહના બાદા નોશી કો હાથોં મેં લેકે જામ
યે ફેલ, યે કોલ, લાહોલ, લાહોલ
લાહોલ, લાહોલ, લાહોલ, લાહોલ–યે ફેલ.
શબો રોજ સુબ્હોશામ તુમ્હેં દામહીસે કામ
હય મુદામ હે યા હલાલા હરામ—હો કયસી.
અયસે શેખીખોરે શેખીમાંરે ખાહ લાખબાર
કોઇભી અયસોં કી નહીં બાતેં યહાં માને
ચાહે રહો સર માર માર માર
સહમે–કલીસા કો ચકલા બનાતી હો
ખાતી કમાતી હો, અયસે વેયસે પહલુઓંસે વાહ વાહ વાહ!

૧૨ અમરત

જોબન બાલારે સાજનવા ચાલે કીસપે તરપતી છોડ ?
અબ અંખિયનમેં નીંદ ન આવે
જાઓ નાહીં મું મોડ—જોબન બાલારે
મુઝે લયલો નહાર, નહીં આવે કરાર, રહુ જારો નીજાર
લગે અશ્કોંકા તાર, ગમે દુરીસે હાર જાઉં જેરે મજાર
દેકે આહો નોલ ચાલે કિસ્પે તરપતી છોડ—જોબન.

૧૩ અ.

સજન સાંવરા આઓ આઓ મીટાઓ પીર
બારા જોબના જરાવે સરીર
સુપન માંહ સંદેસ કહાવો બાટ તકાવો
દેર ન આઓ કાહે પીલાવો ન પ્રેમકો 'અમરત' નીર!
સેજન તીર કયસે હો ધીર રે આવો

૧૪ અમરત.

સરકાઈ સે અંસુવા લાકે
બીનતી કરૂંગી જી સે પગન પડિલવા
આજ મના લુંગી કામ બના લુંગી—અંસુવા.
પઈયાં પડત મોહે લાજ ન લાગે
સાસ સુસરજી કે આગે.

૧૫ જીવતુ દોઝક.

મોકલીઆ સંદેશા લઈ ફરેસ્તા તુઝપર
પણ દરશણ ન દીધાં, ન પરસન થયો આખીર મુજપર
સોધું કાં જોઉં નજર કાં દોડાવું તારી રોશની વગર
યાં અંધારૂં ત્યાં અંધારૂં કારૂં—સોધું.
તારી મેહેર વગર તુઝ દીલેર વગર
લાગે મને બધું અકારૂં અકારૂં—સોધું.
પાસે તું છે બી પ્યારા નથી પાસામાં મારા
જીગરમાં તું નગરમાં તું
ભટકે તું કાંય બહાર જાન વારૂં વારૂં—સોધુ.

૧૬ જીવતુ દોઝક.

આશ નીરાશ થઈ ગઈ મારી.
ઉમ્મીદો મારી ભંગ કીધી, તેં કીધું શુ આ—અ,.
મુઝને દીધો તેં દગો બહુ ભારી
કરી જખમ એક ઉંડો કારી
કસમ મુઝને ન સમઝ પ્યારી—આશ.

૧૭ જીવતું દા.

જારેજા, જારેજા, જારેજા, જા જા જોઇ તારો.
મે શીસીઆરી જા ખોટી લાહેરીવાલા જા-જારે.
સુજમાંતુ ખોસે રોજા ફાંફાં મારીઓ જા.
વલે નહીં કાંઇ બેવફા બદકાર જા-જારે.
ઠગારા લુચ્ચા કુતરા હરખાઇ ના
જા તું ફોકટ કાંય રાજી થાય, શરમા તુ નીચા,
ખાવા વાલા હરામનું, લેવા વાલા લુચ્ચા, જારેજા.

૧૮ જીવતુ દો.

નથી તારો નઈ મારો કોઇનો ચારો,
છોડ તે પર યજદાપર તે દારો—નથી.
આપશે તે લાવશે તે ચોબીચે ચોબીચે,
દેખાડશે ને કરીએ બંદગી સ્વીકારશે તે મરજી તેની, તે લાવે.
મારો નઈ તારો તે ડારો—નથી.

૧૯ જીવતુ દો.

મચકાના મલકાના છલકાના હલકાના, ખુશનો જોઇ દાડો—મચ.
એબી જવાનો, એબી જવાનો, એબો જવાનો દહાડો
તારો વીચારો—મચકાના.
ના કર તારો નાં કર મારો, નાં કર તારો મારો રે
ચયો કોઇનો નથી એ દહાડો, કદી નથી એ થવાનો રે
કર તું ખુદાને તારો, પ્યારો જે છે જગનો પ્યારો રે
પ્યારો રે પ્યારો રે
જે છે જગનો દીપકતો ઝમકતો ચમકતો તારોરે તારોરે
યે નઇ જવાનો, યે નઈ જવાનો, યે નઇ જવાનો ડારો તારો વીચારો

૨૦

પાપી બદકાર હતી દુનીયાં બેરહેમ બેવફા બેઇમાંન,
તાજુબ તાજુબ હઓરત તાજુબ ફરેસ્તોબી થયો શએતાન
પરવર ગુપચુપ બેઠો કાંએ તું, ખોલ આંખ તારી ને કાંન
ફરીઆદ ફરીઆદ ફરીઆદ ફરીઆદ સાંભળ તુ ઓ આસમ
ખોટી રોશની નીકળી તે જે દેખાયો બહારથી ચાન
મંદીર મુંજનું જેને નીકળ્યું તે દેવસ્તાન
તોબા તોબા ઓ બદ પાપી ઇનસાન,
લીઆનત લીઆનત લીઆનત થું થું ઓ ખુબ સુરત ઇનસાન.

૨૧ ખાએહસ્તી.

હાંરે સૈયાં ના ગરવા ડારા ઐયાં સતાવા નાહી મહેકા
પીયાં પ્યારે સઓતનપે જાઓ વારી
મોહે બીરહાંકી મારા કયું કટારી
કટારી મોહે સૈયાં કયું મારા મોરે સઇયાં
પલપલીયાં, તલમલાયાં, બેકલાયાં, હા રહીયાં—હાંરે
બીરહાકી મારી મયતા સર કરૂંગી કયસે નીઠુર તુમ હાય
મોહે કછુ ન સોહાએ બીન પીયા છયા જાએ
જી જલાએ, કલપાએ, તરસાએ તડપાએ

૨૨ ખાએહસતી.

પંખના હોતા ઉડસકું ઓર બે પંખ ઊડા ના જાએ
સીધના અયસી બાત કરકે પંખ દે લગાએ
ચીડીયા બનકે મએ ઊડજાઊં
કોયલીઆ બનબાસી
બન બન દુખીયારી કુકું અહીયન કર જીયરા ફુકું
અંગમાં દુખ અગીયન ઝોંકુ
બેકલ મતવારી ડોલું અપના અપના દુખ કાસે બોલું
બીરહા બીખ હીરદે ઘોલું

૨૩ ખાએહસ્તી.

બયઠકર દીલમે ન ફીર યારકા પયકાં નીકલા
ખુશ હા અય યાસકે યહભી મેરા અરમાં નીકલા
ટક ટકી બાંધે હુવે દેખ રહા હય તુમકો
મયતા હયરાન થા આઇનાભી હયરા નીકલા
ચંદ્ર તસવીરેં હસીનોંકીથી ઔર ચંદ ખુતુત
બાદ મરનેકે મેરે ઘરસે યેહસામાં નીકલા
ઘુંટતાથા સબે કરકતમે ગલા હશ્ર કોઇ
કૌન બેદર્દ હય દેખાતા ગરેબાં નીલા.

૨૪ ખાએહસ્તી

આવો દીલબર પ્યારાજી મય તો તારે વારીયાં
મયને તુમપર વારાજી દીલબર કર દીલદારીયાં
મતવારા પ્યારા પ્યારા જોબના
નયન બાન મોહે મારાજી નીસદીન હમ બલરીયા
આવો પ્યારે નયનમે પલક ઢાંપ તોહે લુ
ના મય દેખું ઔરકો ના તોહે દેખનદું
આવો પીયારે લગાવું તોહે છતીયા

૨૫ ખામેહસ્તી

જીગરકી આગ બુઝે જીસ્સે જલ્દ વોહ શએલા
સગાકે બરફસે સાકી સુરાહીસે મયના
પીએ પીલે રંગીલે મેહ જામ જામ જામ
થોડી બરફ ઇસમે ડાલો ડાલા. હય નેકનામ
શરાબ પીના હય નેક કરીના
સમઝાતે ઇસિકો હય દાનાબીના—

૨૬ ખામેહસ્તી.

વાહજી વાહજી રંગ રસીયા બનકે ભંવર
રસ લુટકર ચલ દીએ,
ગુલ તુહી તુહીબહય બહાર
કયા ખુબ કયા ખુબ
કયસી બહાર દીખાતે હો પ્યારે
ચમનમે ગુલ ખીલા ભંવરસે જુલ મીલા
કરત પ્રીત નીત મતલબકી
પ્યારે ન બોલા સુખન યેહ
દીલે શયદા હમારા તુમહારા હુવા
બાતે ન અયસી બનાઓ મોરે સૈયાં
વાબ વાહ વાહ વાહ રંગ ખુબ આજ હય—

૨૭ અલાઉદીન.

કયેસા અંધેરા હુએ ઘેરા, યહાપે ફેરા જલનદર ગુરૂકા,
આસ મનકી, ખાસ ધનકી, હાસ પનકી, હો પુરી સભી,
ભુતોંકા ડેરા, બસેરા, સનનન બોલે હયે જીંગા પતંગા,
ડુબા ચંદા, હોકે મંદા, ડારૂ ફંદા જીનોપર અભી.

૨૮ અલાઊદીન.

હમદમ આઓરે, ધાઓ સબ મીલકર સહેલીયાં—હમ૦
યે અબ કએસા પુર ગમ થા,
ડરડર જીયા મારે કાપે, મન ગભરાય—હમ
દોડો દોડો મીલકે સારી, મરે દીલકી બેકરારી
દેખો ભાલો બારી બારી, સારી વા કીધર ગઇ
ગડગઇ, મરગઇ કીધર ઊડ ગઇ.
સારે ઘરમેં, હુએ નઝરમેં, કોઈ નહીરે—હમદમ૦

૨૯ રાગ કાહારવો

તક તક મારે નજરીઆં રામ.
કાલીસી જુલ્ફોમેં, જીયા લલચાય—તકતક
એક તો મારે તોરી બાલી ઊમરીઆ દુજેમારે જોબનવા રાય
ત્રીજે મારે તોરે અંગીઆકી બટવા
કયા જાદુ ડારા નઝરીઆ રાય—તકતક૦

૩૦ કમનદે બહાર

કુદરતવાલા મઓલા તું નીયારા મઓલા તુ નીયારા૦
વારૂ તોપે મેરી જાન એજી વારૂ તોપે મેરી જાન
સંસારવામેં સારા જહાંમેં નામ તેરા આશકાર
તેરેહી નામસે બેડા પારરે હોતે હુંએ અએ દાદાર

૩૧ અલાઉદીન.

પીયારી બાલા જોબનકા દાન દીલવા જાન—પી૦
ચલન તોરે હુએ મતવાલી આફત દાલી નાગન જેસી કાલી.
બોલો ભાલી દહન લાલા ચમન સુખ ન ગુલે ચમન.
બદન સાખે સમયન નયન કાલે હરનકી શાન 'દીખલા જાન—પી૦
તન મન ધન સબ તોપે વારૂં જીની સારૂં,
હરદમ નીશદીન પલ છીન જાની તું બની મે બના
તોપે જાના મેં દીવાના તુંતો હુએ મેરી જાન—પયારી.

૩૨ અલાઉદીન.

બેટા સુન જરા ધુન મેરા શુન ભરા—નાદાની.કાહે ઠાની—બેટાસુન.
ના કર મરદુમ આજારી ચાચા મોપે ઇજાર રસાની
હેરાની કાહે તુને ઠાની ઠાની ઠાની—બેટા સુન૦
સખ્ત નાદાં હુએ નહીં અકલ તુજે અએ ફરઝંદ
તુ મુંજકો બેરસે હુએ દો ચંદ મ્હોબ્બત તેરી
ડર ન કર દુંગા તેરી શાહોસી મંએ શાંન બુલંદ
મંએ જો પાઉંગા ઝરો માલ વો દોલત તેરી—બેટા સુન૦

૩૩ ઝેરીસાપ

નાર જાકી પતિવરમા વોહી શાદ જગમેં
શાદ જગમેં વોહી આબાદ જગમેં—નાર,
નારી પતિવરતા જાકી વાકો સ્વર્ગ હય જીતેજી
લબપે હોગી ના ફરિયાદ જગમેં—નાર
પાપ જો કરકસા નારી જીતેજી નરક હય ભારી
સમ્પત હો બરબાદ જગમેં—નાર

૩૪ ઝેરીસાપ.

પાપી પપીહા જારે જારે નાકારે કારે કારે
પીપીકી બોલી ના બોલ બોલી ગોલીસી લાગે
જાગે ગયન બયનસે જાજાજા—
જાનત માનત નાહીં દુઃખ કાહુકા
કુકોંને હુકોંને ભાલે સભાલે હય છાતીમેં છેદ કિયે
પિયા બિના જીયા ડરે તેરી ધુન ધીર હરે તન અગને લગે
કાહે સતાવ દુઃખિયારી હું બેચારી આહો જારીકી હય બારી
હાય સૈયાંકો આને દે તાને પ તાને દેરે જાજાજા—

૩૫ ઝેરીસાપ

કાનન સુની જાત સૈયાંને બુલાઇ દોરા દોરીરે,
સુધ બુધ આઇ લાઇ કહાંસે આન બાત મોરે જિયાકી,—
અત સુંખદાઇ ભાઇ જહાંમે આન બાન મોહે પિયાકી,—

૩૬ જંગેબંગાલ

તોરી કયસી કટીલી નજરીયાં જાન
મોરે સીનેમે લાગી કટરીયા સીરામ
ડારો અંચલ ન છોડ પ્યારી કલકલ ન છોડો પ્યારી
મય જાઉં તોરે બલબલ
મય ગુલામ બેદામ હું ભરભર જોમ ઉડાના
ગમો આલામ ઉડાના
ઇશ્કકા કાંમ યહી હય પલ પલ જાર ઘટાના
ફુલ હસીનોંમે નીરાલી છબ ઢબ ઢબ તોરી ન્યારી
મોરી અખતરે અનવર માહે મુન્નવર
જાઉં મરમર તુજપર દીલબર

૩૭ ઝેરીસાપ

ચલા જારે બેદરદી સિપહિયા હરજૈયા. વાહિયા
તેરે સંગ નાલીં બોલતી—
ગરજૈયા દુખદઇયા—હરજઇયા—વાહિયા—તોરે સંગ
માનો માનો માનોજી આનો,
વાઅદા હમારા જુટા ન જાનો
આંખોસે આતા માકા જો પાતા પ્યારીકો મયે અપની ગરવા લગાતા

૩૮ ઝેરીસાપ

દેખુંગી પ્યારે અબ્બાકા મુખડા
પ્યારા પ્યારા, પ્યારા પ્યારા, પ્યારારી—
ભુલે હુંવેથે હમેં અબતક દિલસે
દિલસે જાયગા સારા સારા, સારારી
એક મુદતકા દુઃખડા—
રખ્ખેગા ઉલ્ફત બહમ અબ સબ કુન્બા
કુન્બા ફિરતાથા મારા, મારારી—
દિલ ઉખડાહી ઉખડા.

૩૯ ધુપ—કાંપુ

નાગ હુ મયે જહેરી કાલા ડંસકર લું મએ જાન
ખુદસર મુંજપર પત્થર ફેંકે કીસ કલબલપર આન
દુશમન બનકર લું મએ બદલા મુજસે જો બદલે
હું વોહ અન્દર મેરા કાટા પાની ન માંગે, બીછું બનકર લું મએ કીના
કર દુ મુસ્કીલ ઉસકા જીના, ઢીલાદું આગ લગાદું ભટકી હોસીના

૪૦ જમે બંગાલા

અય સમદતુ ખુદાએ પાકજાત કરમ રહેમસે
હમારે સુંન સુંખુનસે તૌર કામીલસે
હમસે કયા કહી જાયે બરતર તેરી શાન
તોસેહી ચાહે ફરજ હમ બેનવા દીલસે.

૪૧ ધુપ—છાવ

દરવાજા ખોલો હાં ઝટપટ કયું દેરી કએસી હએ ખટપટ
ખોલો જલદી દરકા પટ વર્ના તોડું ગાં ચૌખટ.
ચલ જા જા યાંસે ઓ નટખટ કર ચૌપાટીકી સએર પલટ
કયું તું કરતા હએ ઝંઝટ ધરકે અન્દર હએ અટસટ
ઓ મેરે અલ્લાહ મચાતા હએ કલ્લાહ, સુનેગા મહલ્લા કરૂં કયા બતાય
કએસે છીપાઉં કહાં કહાં સજી બચાઉં, કીધર ભાગ જાઉં બતાવ
અબ કયાં કરેંગે બચ્ચા કએસે ફંસેહો અચ્છા
હુ બેઠાય મએભી ગુરમા ડરબેમે બનકે મુરગા. કુકરે કુક

૪૨ કમન્દે જંગ્ર

ગૌહર પ્યારી જાન હમારી નહો દુખીયા દરદીરે
સોજા સોજા બેદા હશત સાહેબ હએ હમ દરદીરે
દુખમે સુંખ તુ માન લે પ્યારી, ગોંકે હએ બીપતા હમસર ભારી
વોહી સુનેગા અરજીરે

૪૩ ખુરસીદે જરનીગાર

બાતામે ધાતોમે માતકર ડાલા પ્યારી અખીયોંમેં જાદુ ભરા
બડે આમીલ હો કામીલ ઉસ્તાદજી,
અજીવાહ સાહેબ મય હું તુમસે કમતર
ઉસતાદ કામાલ હો તુમ મુજસે બહડકર
દીલમે ગએરોંકી સલગી છુપે મુહસે મેહેરકી બાત
ચાર દીનકી ચાંદની હયે ફીર અંધેરી રાત
તોપે વારૂ તન મન, પ્યારી જાન સદા
દીલમે તુહી મેહેરે મુનવ્વર હય રોશન

૪૪ મુરીદેશક

છાંડો છાંડોજી મોરી કલઈયાં દુખાવ નહી બઈયાં પકુમેં પઈયાં પઈયા
ઓહ ડગરીઆં સબ તોરે ડગરીઆ કરો દેખોજો લડકઈઆં
કોઈ સખીજો સુન પઈયાં આ આ આ આ જઈઆં
ચુરીયાં મારી ફર કાહ દેખો તુમ રામ દોહાઇ
કાંપે હીયાં જીયાં એ મન રસીયા કયાં મન બશીયાં
આવોજી આવોજી ના તરસાવોજી હે હે હે હે બાકી જનીયાં—છાંડો

૪૫ ખુને નાહક

દાવર દાદર કાદીર સતાર દાતાર આલા કેબાર ગફફાર જબ્બાર
એતોરી, ગુલકારી ચેવારી બલહારી આલમ પર સરદારી કાયમકી કીરતારી
તાપર વારી પતીત તારે લાખો રબ શરમ ધરમ રાખો, બીનતી તોરી હો
ફરત મીલ નર નારી.

૪૬ ખુને નાહક

ચકમાં ચકમાં ચલતાં જલતાં મુજકો એહ કયા દીલમે સમઝા
ચીકના પ્રીતના ફુટકા દમકા પ્યાલા હય એ જમકા
તેગમારૂં ખનનનન જાન જાએ સનનનનન
બનકે મુરદા ફડકે મુરધા સાથી હો વહી જટકા—ચકમાં

૪૭ ચતરા બકાવલી

જબકે કલંદર બન બન ફીરકર બનદર લેકર આતે હયે
તાલી બજાના નીસદીન પલછીન બંદર બતલાતે હયે
તુને આકર કયું દીખાયે મોહે બનદરવાકે ખેલ (૨)
ભોલે ભાલે મનકો ન ભાય તોરા ખેલ ઇનસાંનોંને
કેસે પાયા હએવાનોકા મેલ—તુને

૪૮ ભુલ ભુલઈયા

વારી જાઊરે સાંવરીઆં તોપે વારનારે
તન મન ધન સબ તોપર વારૂં, ઘર દર જર સબ તોપે નીસારૂ
કબ તક કાતીલ બનકર ખંજર મારનારે

૪૯ ભુલ ભુલઈયાં

દીલદાર યાર છએલાસે નયના લગાયે નયના લગાયગે સયના લગાયગે
યાર મેરા આલા જોબન મેરા બાલાં સુરત મેરે સૈયાકી મનકો ન ભાએરે
બાત મેરી ભોલી ઊમર મેરી કચ્ચોલી પીયા પાપીકે બોલમાસે સહીયો
ન જાયરે, મુજસી નાદાંકા કોઇ જોડાં ખાવીંદ
ભાડમેં જાએ યેહ કમબખ્તની ગોડા ખાવીંદ,
અબ આંખ માર ગબરૂસે નયના લગાએગે—દીલદાર

૫૧ અસીરે હીરસ

મજાહ દેતે હય કયા યાર તેરે બાલ ઘુંઘરવાલે
નીકલે મેરે દીલશે આહ, જાતાથા વોહ રસ્કે સાહ
દેખા દુશ્મનકો હમારાહ, દોનો હાથ ગલેમે ડાલે—મજા
પહેલેથી મુજશે તકરાર અબ તું કયું કરતા હય પયાર
અબ તેરી તરફશે યાર મેરે દીલમે પડે ગયે છાલે —મજા
તેરી ભેવાં હય યાસમશીર તેરી ચીતવન હય યા તીર
હય આંખો ખુતે બે પીર યા હય જહર મેરે દોપયાલે—મજા
કોઇ દમકા હું મેહમાન, એક નજર ઇધર પીછાંન
મેરી આંખો કે કુરબાન, ઓ મુહ ફેરકે જાને વાલે—જાન

૫૨ હરીચંદ

અરે નાદાન, અરે બેધ્યાન, જરાતો માન, જરાતો માન,
ન ખોતું જાન નહો હયરાન જરાતો માન, જરાતો માન
કયેસી રાની કયેસે બાની કયેસે લાલાજી કે લાલ
બાતેં તેરી લમ્બી ચોરી બાકી સુખા જય ગોપાલ,
રૂશીકા માન જો તું ફરમાન તો હો ઇસઆન તેરા કલ્યાણ
અરે ગ્યાન નકર હયરાન, જરાતો માન જરાતો માન કએસી

૫૩ ખુરશીદે–જરનીગાર

જીસકા જાની જુદા હો જાવે, ઉસ આશકકે નીંદ ન આવે
બાલા જોબનવા પ્યારી શુરતીયાં, દેખુ તો જીયાં લલચાવે—મેરી
ઉંચી અટારીયાં ચદનકી બારીયાં ચહડું તો જીયાં ઘભરાવે
ગહેરાસા કુવા પાતાલ જણુ પાણી ,ભરંતો જી ગભરાવે—મેરી

૫૪ બકાવલી

કોઇ રબકી મરજી કયા જાને દુનીયા મતલબ અપના જાને
જો જીસપર બીપતા બીદના હયે જાને મૌલા જાને—કોઇ
જો મેં જાનું તું કયા જાને ફરમાના ઇંદર રાજાને
નુરીમે નુર સમાજાને આદમકો આદમ પાજાને
જબ રંગમે રગ મીલા જાને તબ તનસે સંગ છુટા જાને
કોઈ રબકી મરજી કયા જાને

મોહે રેસમકી સાડી દીલાઓ ૫૫ બજમે ફાની

સાડી દીલાવ ચોલી પહેનાવ એ ધનીયા દુકાનીયાપે મોહલે જાવ
ગોટા કીનારી દહેલીશે મંગાદો
લાદોગે નામપૈ કુરબાન હાં હાં મેરી જાન એક વાર બોસા
સાડી લાદો ચોલી લાદો ફીર બોસા માંગો
આલો મારકીટ આવ, પહેલ પૈસે તો દીખલાવ
પાસ પાઇ નહીં આર મારવાડી દે ઊધાર તોહે પ્યારકી બહાર,

૫૬ ખુને નાહક

નાચેં ગાએ નારી પ્યારી ચલો બારી બારી જાએ
હમ જાએ બલહારી પ્યારી ચલો બારી બારી જાએ
બાગમેં હય ફુલ ખીલે પ્યારી ભયે વારી
હરસુ હય બાદે બહારીરે ધુમ ગુમ દેખે ગુલોંકી શાના
સયરે ચમન ગુલ ગુલશન હય સોહાના લાલા
ગુલલાલા મતવાલા હય આલા

૫૭ દીલફરોજ

દીલે નાદાંનકો હમ સમજાએ જાએગે
હીજરમે જીનકે જાન ચલી હય
ન વોહ એહલે સીતમ બુલવાએ આએગે,
સખ્ત પથરસે જીયાદા હય તેરા દીલ કાતીલ
હુઈ આશન નાજાબાજકી મુશ્કીલ કાતીલ.
ઉફ્ એદર્દ સીતમ પેશાઓ જાહીલ કાનીલ.
નકીયાં જીબ્હા ગયા છોડકે બીસમીલ્લ કાતીલ.
દહને જખમે પુકારા કીયા કાતીલ કાતીલ,
કીસે જખ્મે જીગરકે એહ ચરકે દીખાએ જાએંગે દીલે નાદાનકો

૫૮ તાનસેન

ઉઠો પીયા જાગોરે એકેલી ડર લાગે, એકેલી ડર લાગે એકેલી ડર લાગે
આધી આધી રેનીઆ કોયલીઆં બોલે, બનમે બોલે મોરરે—ઉઠો
આધી રાતે પીયા આયો, ઈતનેમે હો ગઈ ભોરરે —એકેલી

૫૯ મુરીદેશક

બુટી પીલાકે લુભાઈ ગયા, કોઈ મુજે
બડી સવેરે જો કોઈ છાને વાંકી લંબી ડીટ
ઉડત ચીરાઈયા વાહ પહેચાન ગીરી સડક સેંઈટ, સવેરે ફેર છનેગી
દુસરે પહેરે જો કોઈ છાને વાકે લંબે કાન,
તવા કટોરા બેચ ડાલકે ઘર લોટે પર ધ્યાન, સવેરે ફેર છનેગી
તીસરે પેહેરે જો કોઈ છનેજું ભાદવકી કીચ
ઘરકે જાને મર ગયે ઓર આપનશેઠે બીચ, સવેરે
ચવથે પેહેરે જો કોઈ છાને બચ્ચા આપહી આપ
મેજોર એસુંસરે કહો છે બચ્ચેકો બાપ, સવેરે

૬૦ મુરીદેશક

જગવાળી તેહારી કરતારી કે વારી, બુલકારા કુદરતકી હય સગરો જગવારી
લીખત લીખત તુમારો સાર ફુલપાન ડાર ડાર
કોઈન પાવે ગુનકા પીર હરશા જગાત હય હારી—જગવાળી

૬૧ શહીદે નાજ

તુમસે લાગી નજરીયા હમારીરે.
વાયદેપે તુંમ ન આયે તો કુચ્છ હમ ન મર ગયે.
ફુલ ફુલ ન આહે ગુલસ્તાને દેહરમે
કહેનકો બાત રેહગઇ ઓ દીન ગુજર ગએ
હમવ્હો શજર હય બાગશે જો બેસમર ગએ
કયું ન લીની ખબરીયાં હમારીરે
કારે નયનોને ટોનવા ડાલારે મન હરલે ગઇ છબઆલી
વાહ કયા ગાતી હો બીબી નીરાલારે તેરે નખરેમે ગરમ મસાલા
આવો સાવરીયાં મોરી સજરીયા બીતી જાતી ઉમરીયા હમારીરે–તું

૬૨ હામાન

યેહી બદીમેં પાયા ગમ, અરે આદમ
બેદાર રહો હુશીયાર રહો તુમ નેકીમે હરદમ—યેહી
ઇસ દીનકો લો પએછાન કસો સામાન
કસે ધ્યાન જરા સુલતાન બના પીર કાર કહા રહા હામાન
કરો હરદમ રબકી યાદ રહો દીલશાદ
બદી કરને વાલોંકી હોતી હય મટી યું બરબાદ
જો દઓલતે તાઅત પાયે, ઇશ જહામેં અસરત પાયે
મરજાતે તો જન્નત પાયે નાહો યાદ કરીમકી ગંમ–અરે આદમ–યેહી

૬૩ આસીરે–હીરસ

તોરી છલબલ હય પ્યારી તે રી કલબલ હય ન્યારી
કરો બાતો ન મોસે સાવરીયાં જાન.
તેરી જુલફે હય કાલી તેરે ગાલોપે લાલી
તેરે નયનાકી લાગે કટારીયા જાન
જાઓ જાઓ નાહાં મોહે બનાવો જાન
નયનોસે નયના મીલાઓ મોરી જાન
એજી છોડોજી હાત કરો ઓરતસે બાત નહીં હોગી યેહે બાત
એજી વાહ વાહ વાહ વાહ વાહ—તોરી

૬૪ તાનસેન

પીલે મોકો જામ રંગીલા પીલે મોકો જામ
પીનેસે હોવે આરામ બાલમ પીલે મોકો જામ
કયું બેઠે બે કામ રાજા પીલે મોકો જામ
દારૂ તો પયારો પીઅેરે રાતાં રાખે નેન
સુતો સાહેબો જાગશો તો થાશે રંગની રેન—બાલમ
થોડા મેરા કમ ચલેરે દીન થોડા ઘર દુર

૬૫

હજારો મેરે કાનોકા મોતી (બેવાર)
એ મોતી મેરે લાખ ટકેકા ધર ધર છતીયનપર સોતી—હ૦
એ મોતીકી મેરે છાબ ભરી હે જળ જમના પર ધોતી—હ૦
એ મોતી મેરા કોઈ ઢુંઢકે લાવે આધા જોબન ઉસે દેતી—હ૦
આગલી બજાર મેને મોતીબી ખોયા પીછલી બજાર ખડી રોતી
એ મોતીકું મેરે બાલ પરોવા આયનેમે જોતી—હજારો
એ મોતીકે બદલે મોતી મંગાદે મોતી બીના નહી સોતી—હ૦

૬૬ બકાવલી

ઇનકી મહોબત પ્યારમેં બંદી ફસી આજારમેં
ઇનદરને દીઇએ બદ દોઆ પથર બનુ સંસારમેં
જબ તક અપની જાતકી અઓરતસે એ હેરાન હો
બેકસન હોઅ બે બચન નહો લાચાર બેચારા ન હો
મુજસે રજા પાકર ઉધર સાદીપે એ પ્યારા ન હો
વાં તક હમારે જીસમકો પથરસે છુટકારા કહો
ભલા હુઆ નહી દઓલત લુટી, મએં પથરસે છુંટી
તુઝ સાજનકી મેહેરો દયાસે દુખ મટકી મેરી ફુટી

૬૭ અસીરે—હીરસ

અમ્મા મુજે અચ્છીસી ટોપી મંગા દે.
ટોપી મંગાદે ઘોડા દીલાદે જોડા દીલાદે. સીલાદે
ગાડીમે લોટુંગા ઘોડેપે બેઠુંગા હાંકુંગા કચ હું હું હું
આહીસ્તા આહીસ્તા આહીસ્તા બસ થમ થમ થમ
અમ્મા મુજે બંદુક છોટીસી દીલાદે
બંદુક લાદે ભાલા મંગાદે તીરો કમાન દીલાદે
તોપોંકું છોડુંગા કીલેકો તોડુંગા ગોલા ચલાઉંગા ધરરરરરર ધુડીમ
ઝટપટ હો ઝટપટ હો ઝટપટ ફયર ધુમ ધુંમ

૬૮ શહીદે નાજ

પડા ધુંસેપે ધુંસા બન ગયા મય ભુસા દી થાપરે,
અરરરરરરરર ઓ બાપરે—
હાય બખ્શુ, વાય બખ્શુ, મર જાય બખ્શુ—
ગતે ભરપુર હુઇ શેખીયાં દુર હુઇ હડીયાં ચુર હુઇ
પડી વો માર, અરરરરરરરર બંખ્શુ તુજપે ખુદાકી હો માર.

૬૯ — કમનદે જયૂ

કુદરતવાલા મઓલા તું નીયારા મઓલા તું નીઆરા.
વારૂં તોપે મેરી જાન એજી વારૂં તોપે મેરી જાન
સંસારવામેં સારી જહામે નાગ-તેરા આશકાર
તેરેહી નામસે બેડા પારરે હોતે હુએ અએ દાદાર

૭૦ — ગોપીચંદ

જાઓજી જાવ કીસ નાદાનકો ફુસલાનેં આયે
કીસકો બહકાને આયે કીસકો બહલાને આયે
બાતો મેલાનેકું આયે ધાતોમે પાને આયે
પુરે નાદાન અપની નાદાની દીખલાને આએ—જાઓજી
આગે ઉસ્તાદકે ઉસ્તાદી કરને આના કયસા
દરીઆમેં ડાલને દોજામ પાની જાના કયસા
ફીરતે હો ઘેરે ઘેરે કરતે હો હેરે ફેરે
આતેહો મેરે ડેરે જાતે હો બનકે ચેરે
જાયબ બંદે અયસે ફંદે ગોરખ ધન્ધે દેખે ચંદે
કયા હમકો સીખલાને આએ, જાઓજી—જાઓજી

૭૧ — હરિશ્ચંદ્ર

હો ન દીલાઆરામ તો કયા દીલકો આરામ, દીલકો આરામ નતો જીનેસે
આંખોને કાતિલકે બરછી હય મારી. [કામ–હો.
મયેં બનકે મતવારી હું કાતિલ પરવારી, હય જીસે બેજારી, લાચારી–કયા.

૭૨ — હમાન

મારે પડે હમ પ્યારી ફબનકે, પ્યારી ફબનકે નાજુક બદનકે,
ઇનકાર છોડો યકરાર જોડો, દુલ્હા બનાઉં વારી દુલનકે—મારે૦
મીસરી ખીલાદે શરબત પીલાદે, બોસે દે ડાલ પ્યારી પ્યારે દહનકે–મારે૦
દીલકા ધની હું ઘરકા ધની હું, ગમ્જે દીખાવો મોહે સારે જોબનકે–મારે

૭૩ — ખુરશીદે જરનીગાર

ફરમાઓ શરમાઓ નહીં અબ હજરત સરવરહાં
કોન હય વોહ તુમને જીસ પર તન મન ડારેવાર—ફર૦
ફસકે દામે ઇસ્કમે અબ છુટના હય દુશવાર,
ઘર છુટા દર છુટા હયરાનહો બન બન જાનરો
હરદમ પુરગમ દીન રતીયાં—ફર૦
જોરવાલે આપયે કયું બને નહી ફોજાર
દુખ ઝેલે સુખ ઝેમે હય જોર કીધર અબશોર
હય જીસપર બહડ બહડકર બતીયાં—ફર૦

૭૪ ઝુલઝુલછયાં

જો પીયાં આયના મોસે સહા દુખ જાયના છુયા જાયે જરાયે સતાયે હીય
મુજકો માલુમ નથા પહેલે લગાના દીલકા
મેરે પહેલુમે હમેશા થા ઠીકાના દીલકા
યાદ આતા હએ ખુશીકા વોહ જમાના દીલકા
અબતો મુસકીલ હય મેરે કાબુમે આના દીલકા
જાન લે જાતા હયે કમબખ્ત એહજાના દીલકા
સુખ પાયેના ગમ જાએના કુછ ભાએના—પીયા

૭૫ દીલફરોશ

તુમહે દુંગા મય વાકી ખબરીયા જાન મુઝે દેદો એ પ્યારી સુંદરીયા જાન
પ્યારી ચંચલ હય ન્યારી ન્યારી છલબલ
અએ જારે મુવે ચલ ન ગુલામકા કામ હું
અક્ષર કામ કરંગા ખુશ અનજામ કરૂગા
બસ કુચ્છ કામ નહીં જા ચલ ચોર કહીકા
સુપના કામ કહી તું બદનામ નહીં તું
હય નોકર બરતર અફસર તુજપર બદતર અજખર અફસર હમપર—તું

૭૬ તાનસેન

બદલ ગઇ નયનારે છીનત નાહીરે
કાગલ હોય તો વાંચે ફરી કરમ ન વાચ્ચીં જાય
કુવા હોય તો તાગીયેરે સમુદ્ર તાગયો નહીં જાયરે—બદલ
ખેતર હોય તો ખેડીએરે ડુંગર ખેડયો ન જાય,
પરાયે સયાકી પ્રીત છુરીરે ભોર ભયો ચલ જાયરે—બદલ

૭૭ બજમેફાની

એ કમર પતલી લચક છબ પ્યારીરે નયના રસીલે ચીતવારીરે
મોરી કલઇયાં નાજુક બઇયાં મોરે પીયાકી ચાલ હય નયારીરે
ખુદાને દીલ એહ દીયા, લજતે વફાકે લીયે
મીલી હમ આંખ તો દીલરૂબાકે લીયે
અજાન કયું એહસહે જાને મુબતીલાકે લીયે
બસ અબ સંભાલીયે દીલકો જરા સંભાલીયે દીલકો જરા ખુદાકે લીયે

૭૮ હામાન

કરમ કર મેરે હાલપર અએ—કરીમ
તેરા નામ રહેમાન હએ ઓર રહીમ—કરમ
તુંહી દોનો આલમકા સુલતાન હએ,
જહાંમેનું માયા તેરી શાન હય—કરમ
ફના હોને વાલા હયે સબ કારોબાર,
રહે નુર તેરા સદા આશકાર—હામાન

૭૯ શાહીદે નાજ

મેરા દિલ તો દીવાના જાન તેરે લિયે
બાલ બાલ ગજ મોતી પીરોઉં
મોરા બાલાસા જોબના તેરે લિયે
નાલિશ કરોગે મય કરને ન દુંગી
મયને છોડા જમાના જાન તેરે લિયે

૮૦ શહીદે નાજ

નયના કટારી મોહે મારીરે સાંવરીયા પ્યારા,
મોહત સોહત છબ ન્યારીરે સાંવરીયા પ્યારા,
જીયા લુભાયે છલબલ પ્યારીરે સાંવરીયા
વારીરે સાંવરીયા પ્યારા, પલપલ જાઉં તેરે બલહારીરે

૮૧

સોળ છોટી કામીની મારૂં જોબન જાય ભરપુર
સાંજ પડે ને સાહેબો મારો દારૂ પીવા જાય
અડધી રાતે આંગણે આવે મારો નાજુક જીવ ધભરાય
ઉંચે પાયે ઢોલીયો ઢીલી પડી નવાર
શાલુડો રંગે ભીંજ્યો કાંઇ રમીયો નંદકુમાર—રંગી
રાત પડે ને સાહેબો મારો ન આવે સુવા ઘેર
રાંડોને ઘેર જઈ સુવે મારી આંખે આવે ઝેર—બાલમ
દારૂતો દગ દગ કરેરે પ્યાલો કરે પુકાર
ભર દેવે અગ સોચના તમે પીયોને રાજકુમાર—બાલમ
સુરજ થાને પુજશારે ભર મોતીરો થાર
દો ઘડી મોડો ઉગજે મારો સાહેબો ખેલે શીકાર—રંગીલા

૮૨ શહીદે નાજ

ગોરી તેરા ગોરા રંગ હય બિન સિંગારકે આલા
મન છીને જોબનવા બાલા—
બાતેં, નિરાલી ધાતે નિરાલી નખરા તુમ્હારા નિરાલા,
ચુપ બે કિસ્કો કહાં ! મુજકો કહાં ! ઈનકો કહો—
બરછી નજરીયા આંખ કટરીયા
કદ હય સિપાહીકા ભાલા, કયસી કહી—
જાઓજી બનાઓ મત ધતીયાં દિખાઓ મત,
ના જેસે ભરીહો દુનીયાકી પરીહો,
નયનોંને સયનોંને તેરે ટોના ડાલા, તુમ પ્યારી હો—ગરમ મસાલા

૮૩ કરખુશેલે

જુદી તારીફ "હએ" કબ કીસને પરસતાં દેખાં,
હમને ગુજરાતમેં કુલએં એશકા સાબા દેખાં,
હુસ્નો ખુબી મેં નજાકત મેં કદો કામતમે
બખુદા રશકે પરી જાહા હર ઇનસાં દેખા,
(ફીત્અ) સાહકા સોનેકા દવાંત ઓર કલમ સોનેકા
ખુબીગુજરાતકી લીખ્ખુ જો હોય સોનેકા
રગતે કુટકે ભરદી હએ જહાં ફીઆરી
દરતે કુદરતને બનાયા હએ હરમ સોનેકા
કોહો બન બાગો ચમન માલો ખજાના રઓશન
અએશા દીલશાદ ઇન આંખોને ગુલીસતાં દેખા.

૮૪ હામાન

મેરે ગમકા તરાના સુનીયે ફીસાના અએ શહે શાંન
હય યેહ જમાના દુશમન પુરાંના—સુનીયે ફીસાના.
આબીદ મેરા બાપથા ગયા જંગલમે હમાન,
મહેર મયે ઉસકી લાડલી મેરા ભાઇ મુજફ્ફરજાન,
મેરી માથી નાદીના દાના યગાના—સુંનીયે ફીસાના,
માદર પહોચી ખુલદમે રહે ભાઈ બેહેન નાદાન,
ભીખ જો લેને હમ ગએ મેરા બીછડા વોહ ભાઇ જાન
હુંઈ ઉસસે જુદાઇ, ગુજરા જમાના—સુનીયે ફીસાના
ભાઈકો મયે ઢુંઢતી ફીરી જંગલ કોહીસ્તાન.
હાલે જુદાઇ કયાં કહુ દરદર મયે હયરાન
એક તાજીર મરદુદસેં ફીર બચા મેરા દામાન
હુવા નાએકાકે ઘર મેરા ઠીકાના—સુનીયે ફીસાના
તલીમથી બદકામકી વોહ નાએકા બેઇમાન
ઇસ પ્યારે દીલ જાનકા કયાં બયાં કરૂં એહશાન
મુજેહ વહાંસે લે આયા દેકે ખજાના—સુનીયે ફીસાના
શાદી ઇસસે હો ગઇ હયે શોહર જીશાન
ઇન હજરતકે હાથસે મીલાયાંહા જીન્દાંન,
મુજેહ ઇસબાર ગેહમે દાદ હયે પાના—સુંનીયે ફીસાના.

૮૫ બકાવલી

મયે જાનતીથી પરીયોસે, અચ્છા નહીં કોઇ
એ બાત ગલત હુએ કભ્હી દેખા નહીં કોઇ—મએ
સબ ખ્વાબમે બીલકુલ વો ખીયાલાત હુવે ગુમ
પરીયોં કે સીવા હુસ્નમે બાલા નહીં કોઇ—મએ
મઆલુમ નહીં ક્યા હુવા આરામ હમારા
એ ચેએનીકા બાએસ અભ્હી ખુલતી નહીં કોઇ—મએ
અકલ નહીં રહેતા દીલે નાકીમ હમારા
ગોયાકે મહેલ રહેનેકા ઉસકા નહીં કોઈ—મએ
પેશાંનીમે લીખા હુએ વો પેશ આએગા બેશક
તકદીરકે લીખ્ખે કો મીટતા નહીં કોઇ—મએ

૮૬ બકાવલી

તોરા સચ નહી કહેનારે, મહેમાન પ્યારી શાન
રતીયાં તરસ કાહે, બતીયાં બનાએ–તોરા
દરશ દરશ અયસે બહોત પુકારે અએસી કહેના દીલ બરસે
જાન જાંન મેરી તું માત જાન, મએને તોરીબાતે જાની તુને મોરી જાની

૮૭ ખુશરૂ હસીનાં

જાનાં મન બીચ કરત નહીં ચીંતા
મન બીચબસ્ત નહીં વોહ સપના બાતી બતીયા ખ્વાબ ગીનતા–જાનાં
વતન ધ્યા લાગત અબ ચનન બશત રહો
વતન ખુતન અબ ચીનન જાતો, કહેતી હું મએ જતા–જાનાં

૮૮ રામલીલા

અરરરં! મેરે યાર તુમને ક્યા કીયા ?
કાલહય કાલ ! અચારોસે અયસા ઇકરાર તુમને ક્યા કિયા—અરરર
કૌલ કિયા હી ગયે નાચાર, તુમને ક્યા કિયા !
ખુબ ખબરદાર ! ખબરદાર ! તુમને ક્યા કિયા !
જાવન જીનહાર, ન જીનહાર તુમને કિયા–કિયા !
હાય ! હુવે આપ ગીરફતાર, તુમને ક્યા કિયા !
કાનસે આન સુનલી હય સારી તકરાર તુમને ક્યા કિયા !

૮૯ ભુલભુલઇયાં

બદ કીસમતીસે હો ગયે સામાં નએ નએ
હાસીલ કીએ હય કુસરતો અરમા નએ નએ
મુરબતમે સચરે લાઅલો ગુલ અબ કહાં નશીબ
સહેરા નએ નએ હય બીયાબાં નએ નએ
કરતાં હું કદ્ર અપને દીલે લખ્ત કી
પએદા કીએ હય લાઅલે બદઅશા નએ નએ

૯૦ ભુલભુલઇયાં

મલા મુંબઇલા જાયચા તીકીટ કાઢુન કવા દેઇના
આલા ખંડાળ્યાચા ઘાટ તીથ ગાડી હોતી તાટ
આતા ઓગદીય તુન ગાડી કાવ જાઇના
માઝ્યા ગવલ્યાચી રાધા કાશી ભોવલા દુધ
ગોરે ગાલ દેના તન રાહીના

૯૧ હુસ્નઆરાં

હાએ દુનિયા કઅસી બારી જીમેડાંનકે બદકારી કરત જનમ કરમકી ખાસ
નેક એકનહી નિગાહ પડતે સરવર કયા પરજા—હાંએ
જા સરફ કહેનાને, ફીર અઉન હએ બને જાતે
અરે સચ હએ કહેનારે, તેરા સચ હએ કહેનારે
કુચ્છ ખઓફ નહી ખાતે બદ, ખાઇશ જતલાતે
અરે સચ હએ કહેનારે, તેરા સચ હએ કહેનારે
હએ પુરફન રહજન હદ દરજા દુનિયા
દુનિયા બદજનકી હરજા—નેક એક

૯૨ મુરીદેશક

ઇતનેકે બીચ મોરી ગઇરે મુંદરીયા, ગઇરે મુંદરીયા
સાસ ન લીની મોરી નનદન લીની તુંમને ચુરાઇ પીયા મોરી મુંદરીયા

૯૩ હરિશ્ચંદ્ર

રાત યક સપના મયને બદ પ્યારે આજ દેખા—રાત
જા પહુચી મય યેક દેશમે, હય રાજન ! દુર હો જાતે ઉસ્કા રાજ દેખા
જાતે ઉસ્કા તાજ દેખા, લુટ જાત સબ રાજ દેખા
સુખપર પરતે ગાજ દેખા—સપના
રાજ તારાજ દેખા તાજ મુહતાજ દેખા
રાજકે રાજાકો આફતમેં અયસા તારાજ દેખા—જા પહુંચી

૫૪

અગર હમ બાગમાં હોતેતો ગુલસનકો લુટા દેતે
પકડકર દસ્ત બુલબુલકા ચમનસે હમ ઉઠા દેતે
ખુશીશે બોલશે બુલબુલસે ફિર એ દીન કહા હોગે
અગર એ દીલ પતંગ હોતા ઉડાતે ગમકી ડોરીસે
મુકાબીલ આનાકર પેચે હમ ઉસકો કટા દેતે
અગર ફરિયાદ લાયા ફિર કોઇજો હમ ગરીબોકી
કસમ ગુન્ચેકીભી ખાકર ફિર ઉસકો હમ છુડા દેતે
કદર બુલબુલકે રોનેકી, અરે સૈયદ ક્યા જાને
જો આશીક હો વહી જાને ફીર ઉસકો હમ બીઠા દેતે

૫૫ સંગીન બકાવલી

ચલ ઘોડે અસવારરે ચલ ઘોડે અસવાર—ચલ
ટિકટિક ટિકટિક ઘોડા સટ સટ કોડા મારરે—ચલ
નાન કબાબ ઓર ભાજી ઉસપર બેવડા બોટલ ચારરે—ચલ
બલ બલ જાતું, યાર બનાતું. દેખ મેરા સીંગારરે—ચલ

૫૬ કરણઘેલો

કહાં સુલેમાનમાં કહાં સીકંદર કહા હયજમ અઆરે કયાં હયેદારા
યે સબકે સબખાક કેયે પુતલે બીગાડ ડાલે બના બતાકર
જાગના હો જાગલે અફલાકકે સાયે તલે, હશ્રતક,સોતા રહેગા ખાકકે સાયેતલે
ખાકકા પુતલા બના ઓર ખાકકી તસવીર હયે
મુસા ફીરાને રહે અદમકો યેહ એસી નીંદ આ ગઇ ઇલાહી
કે જબસે સોએ.નફીરકે ચોંકે થકે હમ ઉનકો જગા જગાકર.

૫૭ બકાવલી

કોઇ હાલ કહો જાકે મેરી પરીકુ સમજાકે—કોઈ
તેરી ખબરહે કોન મુજે ઓર લાવે કોન નીસાન
તુંજે કહા મેં પાઉં જાન એહીહે ધ્યાન રહા હમેસાન—કોઈ
અએ પંખી પંખેરૂ ઉડ ફીરે તુમ જગે જગે પર દુર
કભી નજર પડી વો હુર સરાસર નુર જોહે મજબુર—કોઇ
સુનો સુનો એ બનકે દરખતકો સુનો મેરી ફરીયાદ
કહા જમા મેરી સમશાદ, કરો ઇમદાદ મય હું બરબાદ
અએ જમીન ફટજા જરા તુ હટજા નજર પડે ઇસરાર
પીહે વો દીલદાર ગુલે બેખાર મેરી ગમખ્વાર—કોઇ
દુવા સલામો પયામમ હયે જામે તેરા નામ
જહાં મીલે વો ગુલઅનદામ તુંદે પયેગામ એહી યે કામ—કોઇ

૫૮ ખુરશીદે જરનીગાર

યારકે ઘર ચલ જાએ નીડર બતલાદે નગરીઆ

જાનાકે ઘરકી ખબર બતલાદે સાથ જરા ચલકે ડગર બતલાદે

હીલ મીલકે સંગ જાના જહાંસે વોહ પાના

પરીકો લે આના, સફર પર બાંધે કમરીઆ

૫૯ દાગે—હસરત

મંએતો શીરીકા હું દીવાના કયા માલ હએ જાન ગવાના

નસીહત આપ કીસકો આનકર સાહેબ સુનાતે હએ

બીયાબાને અલમમે કીસકો મરનેસે ડરાતે હએ

યે સચ કહેતે હએ હજરત આપ યાં સીરફ અજમાતે હએ

કહી જાબાજ અપને કઓલશેભી બાજ આતે હએ

કુચ્છ બાત નહિ મરજાના—કયા માલ

યહાંતો તનમે ખુદ બાકી હએ જાને જાર થોડીસી

ડરાતે હો કીસે તુમ ખીચકર તલવાર થોડીશી

કે દીલમે રહે ગઇ હએ હસરતે દીદાર થોડીશી

એક ખેલ હએ ખુન બહાના—કયા માલ

૧૦૦ હરિશ્ચંદ્ર

મન મચલ મિટે, તન તેજ બડે઼ દે, રંગ ભંગકા લોટા

સો રોગ ટળે, સો સોગ જલે, કરે ભંગ અંગકો મોટા

જબતાર જમે, આજાર રમે, નવ હાથ બડેજી છોટા,

તન સાફ મન સાફ, હો સાફ આદમી ખોટાં—મન

લે કંદ દુધમે ઘોલા, તો ભંગ બના અનમોલા

કર પાર ભંગ ગોલા, હર બાર બોલ બં બોલા

ઉઠ ભોર નહકો ગંગ ચઢાલે ભંગ ચડાલે ભંગ જમાલે રંગ

નિરાલે ઢંગ દિખાવે જંગી કુંડી સોટા—મન

ભંગ લીલી, ભંગ પીલી ભંગ પીનેહે નશા, કે (લડકી બલી

અંખીયા ખોલ ઓર દીલ સફા જો ન પાયે ભંગકી કલી સો લડકનમે

૧૦૧ લયલા

મજેહદારી ગીલોરી ભરી લાલીયાં આતુર હું નાર કરૂં નયારા બયપાર
મારે પાનોમે યાર ફસે સેઠ સાહુકાર અયસો જાદુ ડારીયાં
ખાઉં ખીલાઉં મય બીડાં બનાઉં. બીડેમે છપન મસાલે મીલાઉં.
લઓંગ ઇલાયચી ઓર છાલીયા શકર બીચ આઇ હમ પાન બીડાં લાઇ
પકી પકી કલીયાં ગીલોરીયાં બનાઇ બડી મજાહ પાઇ જો રંગીલે કહુ
ખાઇ માનકો પાન હય જાનકો જાન હય લેલો આવ આવ
ગીલોરીયા ખાવ ખાવ ખાવ હાં હાં રંગવાલીવાં

૧૦૨ તબદીલે કીસમત

આગ તનમન લાગી કયસે બુજાઉં.
કયા બનાઉં, કયાં સુનાઉં, કલ ન પાઉં, જીસે જાઉં એ કીસીકો દીખલાઉં
હાય ગઇ મય હાર, પાસ નાહી વો યાર, દતો કયસે રહુ મનમાર
કંથ બીના મય કામીની રોઉં કયસી કરૂં કરતાર
આ જા જલદી ઓ પ્યારે, ઓ ન્યારે જેસે સુખ પાઉં
મય તુજપે બલજાઉં—આગ.

૧૦૩ મારે આસ્તી

ફુલનીયા બના રહે તોરા રાજ.
ચુનચુન કલીયા મય સેજ બીછાઉં સોવ સાસજીકા છૈયાં
નનંદકા ભૈયા હમારાં સઇયાં ગલ બીચ બૈયાં
સોનેકી ધડવા ગંગા જળ પાની પીએ સાસજીકા છૈયાં
નંદકા ભૈયા હમારા સૈયાં બીચ બૈયાં.

૧૦૪ આબે ઇબલીસ

ગયેઁ કાહા હું જવાન પર હું હસીનોકી જાન.
નાખકો હય મેરે કયસા માનો પાન
બાતય બનાઓ સાથ મે આએ કહેના માન મેરા તુ અય જાન
છોડ યહ ધ્યાન તોડ ન તાન સુન લો બાતે ખોલે કાન
હય રંગ મેરા કાલા હય ઢંગ મેરા આલા મોહો મહેરસે હય આલા મેરીશા
હો દુંગા મેવા લેજ્જતદાર લીંબુ નારંગી અનાર મુંગ બટાટે આચાર
તુઝે હલવાભી ખીલાઉં બરફી પેંડાભી ખીલાઉં જાન માફસે હું મય કુરબાન

૧૦૫ મારે આસ્તી

જાકો પીયું અનારી જુવા ખેલેરે અરે હારે ઉસ પાપીકે સોગમાં
નારી બેચારી દુખ ઝેલે હાય દેયાં નીર દૈયા સો પ્રીતી
દીન રતીયાં નીર અખીયાં હસે સખીઆ ફાટે છતીયાં હા પ્રાન લે લે
અયસેકી પ્રીત કટારીકા મરના બેચે ગહેના પાન જાય મે હે રલવાય
અ દૈહાય હાય બીધાતાં સંગમેજુવારી દેખભયહારી ન્યારીખારી હુંચરે ઝસે

૧૦૬ ૯૭ જંગલીજીવડા(રાગ)સારદાવીજ

દીવાના દીલડાં ડાહયું જરી તું થારે મસ્તાના મનમાં,
માની જરા થીર થારે કાં નાહક મરવા બનો પતંગ દીવે ધારે—દીવાના.
શાખી—દીવાને દરકાર નહીં, બળી બળી મરે પતંગ
એવો જીવડાં જાન જુઠો પ્રીતનો રંગ,
એવાં જુઠા રંગને રંગારે—દીવાના.
શાખી—જે મુરતપર મોહી ન તું તરફડી મર અહી
તેને તારૂ સ્વપ્ન નહીં, મીઠી નીંદર મહી
મીથ્યા આશાં તાંતણે ન તણારે—દીવાના,

૧૦૭ મીઠા જહર

માન ગોરી ન મોરી ઠઠોરીપે, નાક ધીસનારે,
ચલરે ગોરી બનાવન વાલે ગોરી બનકો મુંહતો
બનાં લે મેરા ન પીછા લે જારે રીઝાલે—જા જા જા
રહમ ખુદારા પરી દીલારા મયેં હું ગુલામ તુમ્હારા
વાહવારે સપેરે પુરે લુટેરે યે હથફેરે
યે ગુન તેરે અમસે તો મેરે લાખો હયે ચેરે—જા જા જા—માન૦

૧૦૮ મીઠા જહર

અટારીયોપે ગીરા કબુતર, આધી રાત
સુન ભાઇઓ મારી હમ તુમ કરે દો દો બાત
નહીં નહીં દીવસ ભાઇ તેરા જાગે સારી રાત
ખેંચ લાયા હય ભલા કોન સરે બામ મુજે
લોગ કરતે હયે તો કીસ નામસ બદનામ મુજે
રાતકે વકત દો પાઉઓ છુપકર આના
આપહી સોચ લો હય આપસ કયા કામ મુજે

૧૦૯ મીઠા જહર

મેરી ફુલતી ફુલતી જોબનકી ડાલ રખુંગી ક્યસે સંભાલકે
એ જવાની દીવાની આ ગઇ કહાં રખું મએ ઇસકો સંભાલકે
વહાં જોબનકે હમલ નીરાલ વહાં કંગનને પાઉં નીકાલે
કડે દો દો મુસીબતેસે પાલે ઉસે તાલાશ કરત જાઉં તો ઇસ્કિકો રખ્ખુગી
કઅસે સંભાલકે—મરા

૧૧૦ સૌભાગ્ય—સુંદરી.

સારા તનમાં મનમાં ભરયો છે ઠરયો છે ભય જોઉં ગજ જોતી.
વળી ગુમાવ્યું મેં ભાગતાં ભાગતાં (૨) નકવેસરનું મોતી—મારા
હાલવું ચાલવું હારીછું હાય જીવ મારો અભરાય
કેદી ફરી મારે મળશે મોતી—ગોરી હુ કાઢીશ ગોતી—મારા૦

૧૧૧ મીઠા જહર

લગે યે નયન મોરે શમાન લગન યે છુરી લગીરે
અચાનક ઘાયલ ભઈ નાદાન જીગરમેં છુરી લગીરે
નીંદ નયનાકી ભગીરે, પહેરા અનજગ જગીરે
દોહી દીન પહેલે ગતી મોરે મનકી હાં યે નથી
મોરે બદનમેં કસક મદનકી હાં—યે નથી
પતલી કમર ઇતની નથી, યે નયન મતવાલે નથે
હાં પાસ ઇનકે કુન્દ છુરીયાંથી મગર ભાલે નથે
યે રસ્યાથી એ બડી જહરી નથે કાલે નથે
પલકે ભવે જો કુચ્છભી યે આફતકે પર કાલે નથે
બને અબ બાસે તાર કમાન—લગન૦

૧૧૨ દાવપેચ

પ્યારી મોએ સોનેકા હરવા બનાએલે, હરવા મનાકે મોહે ગરવા લગાએલે
ગોરી મોસે સોનેકા હરવા બનાએલે, હરવા મનાકે મોહે ગરવા લગાએલે
ભોલે ભાલે મોરે છેલછબીલે પે, જાઉંગી મએં બલહાર
યેહ ઓરત કયસી હય મકકાર, કયસી સજું કયસી બનું
હર તો જરા બદકાર. ખુબ છલા ફીકા

૧૧૩ સોભાગ્ય-સુંદરી

ધીમાં ધીમાં ચાલો મારા પ્રાણુરે
પગ નાજુક તમારા આ મચકાઇ જાશે, કમર લચકાઇ જાશે ઓ સુજાણુ.
નાજુક વેલી ફુલ સમી, કોમળ આ તુજ કાય.
ધડકે છાતી સ્વાસથી, એ અંજળથી ઓળખાય
પરસેવાનાં બીંદુઓ મુખે, મુખ રાતું થયુ થાક એતી દુખે,
આ છાતીપરે લ્યો વીસામો સુખે-આ સુજાણુરે—ધીમા૦

૧૧૪ સયદે હવસ

બહાર આઇ હએ ભરદે બાદ એ ગુલ ગુસે પએમાંનાં
રહે લાખોં બરસ સાકી તેરા આબાદ નય ખાનાં
સાકીયાં અસેસી પીલાદે કે બહેકેતે જાએ
હમ વો કમ જરફ નહી હએ કે બહેકેતે જાએ.
પનીઆ ભરનકો મય કયસે પ્યારી જાઉં
પઇઆ પડત હું છાંડ અચરવા
દીટ લગરવા મય બલહારી જાઉં—પનીઆ.
રોકોનાં મોહે બીચ ડગરવા
શામ મોરારી તોપે વારી વારી જાઉ—પનીઆ.

૧૧૫ સયદે હવસ

દેખો મેરે બાલે જોબનકી બહાર
કયસી બની રંગલી નુકીલી નાર
પર દીલ ઉદાસ હએ ના પૈસા પાસ હએ
શૌહરસે હું મય બેજાર
મેરે નાજુક બદન પર—ઓર ઇસ ફુબન પર
અયસે મુવેકો કરૂં મય નીસાર
હું પેજાર મારૂં ચાર રોવે જાર જાર
જબ નીકલે દીલકા ગુબાર

૧૧૬ સયદે હવસ

પલક પર બાદલ હએ છાયા
દો આલમકા રંગ હએ બદલા
હર ઘર એક સર હએ ચરચા
કહીં શરકા કહીં ઘરકા કહી જરકા કહીં સરકા
એ દીલ ધડકા જીગર ફટકા લો સરપર ખંજર આ પહોંચ
હએ કહેરે કીથીયા મતલબ એહી ખુલા
હકસે કરો દુઆ બર આવે મુંદઆ
જમીકા તબકા થર રાયા

૧૧૭ સયદે હવસ

રંગ રલીઆ કરો ખુશીઆ હીલમીલ શાદાબ
હએ ગુલ ઓર બુલ બુલકા જોડા નાયાબ
ઓ અરેરેરે ઓ અરેરેરે હું મય હએરાંન
આ હા હા હા હા આ હા હા હા હા કયું નાના જાન
ચલ પરે હટ ચલ પરે હટ દુર હોં શયતાન
જાતે હય સબકો આદાબ

૧૧૮ સયદે હવસ

રંગીલી રસીલી નુકાલી શરમીલી પ્યારી હએ અલબેલી
જાઓ જાઓ જાઓ અજી નાહી સતાઓ
પ્યારી લટક મટક કયા ચાલ ઢાલ હએ મતવાલી
મોહેનાં બનાંએ સખી મત શરમાં ઓ સખી
નયન સયન લલચાએ જાએ જીઆલી—રંગીલી

૧૧૯ બન્જમેફાનો

પ્યારે પરદેશ ન જાવોરે ઓ સાજના
નયનાં બીન પ્યારે તજકર ધીરે મોરે નીર બહાવે.
તેરે કુરબાન તેરે કુરબાન પ્યારે દુઃખદે ન પલપલીયાં,
નીસ દીન તન જલીયાં કરે થીન છીન તલમલીયા
બેકરાર હું ન બાર હું નીસાર હું
મેહેરબાન તું બાર બારકર મીલકર કર રંગ રલીયાં

૧૨૦ કળાવતી

શું બાગ કરમાવો કોમળ ગુલાબી આ ફુલ
પવન નવરંગેથી કાંઇ ખીલતું ટપકે શીર લાલી અમુલ—શું
રંગના રસીલો વેહેલો આવીને ભળશે શીકું પાડે
ધીરાં નયનોથી નયનો મીલાવી ખીલવશે પ્યારૂં આ ગુલ—શું

૧૨૧ અસરમતી

જપતી પ્રીતમની જપમાળ જુવતી જે અલબેલી
જોબન રસ રંગે જેની આ બની ઘેલી
વ્યાકુલ વૃક્ષના વીણુ વ્હાલી વલી—જપતી૦
તન મનમાં વ્યાપી રહયો જોબન વશંત જંગ
રશભોગી રસીઓ વીના રમસો કયાં રસ રગ
જાણ્યું ન જડીઓ કોઇ, રસીઓ રંગીલે
ચપ ચપ કરતી લેતીજા તું ચલેલી—વ્યાકુલ
પેટ દુખે" શીર કુટતા સંકટ બાન સમાય
બલતાને બાલી સખી હૈડે શું હરખાય,
આહા અકલાએ શાને છેલ છબીલી—વ્યાકુલ૦

૧૨૨ વીક્રમ ચરીત્ર

એ.. ......માથે મટુકી લઇ જાઉં પ્યારા લેહેરી લાલાને દુધડલા પાઉં
હુ ગોવાલણુ નાની નારી પ્યારો મારો છે વીહારી.
રંગે રમાડી રીઝાઉં—પ્યારા—એ૦

૧૨૩ પવીત્ર–લીલાવતી

ફરી વેસ્યાની યારી બેઠા અટારી પેલા તમારા પ્રાણુ
જાવો યાઓ મૈયારી ભાભી અમારી—બેઠા પેલા૦
વીછીનો આંકડો વેશયા છે વસમી જો જો ન થાય જાણુ
જાણુશે તો ઝેર આણુશે ઝાઝુ કરશે રાંડ રોકાણુ
જુઓ જલની ઝારી હાથમાં ધારી—બેઠા પેલા૦

૧૨૪ વીક્રમ ચરીત્ર

મને સહાય કરશે મોરારીરે વારે ચઢશે ગોવરધન ધારી
અહલ્યા ઉગારી મીરાંબાઇ તારી બેની ચીંતા કરીશ નહીં મારી—મને૦
માંજારી બચ્ચાંને બલતાં ઉગારી મોક્ષ દીધો ગજેન્દ્રને તારી
દ્રૌપદીના ચીર પુરયા થાશે તે સહાયકારી—મને

૧૨૫ વીણાવેલી.

ઉગ્યો સખી ! સતીનો શણુગાર હાર. ચાલચાલ જોવાનો ચંદ્રમાં
જોને પ્રેમ ઘેલી ભુમીના દેદાર જોને ડોલે સતી આ.નંદમાં—ઓહો૦
ધન્ય ધન્ય સુંદરી ! તને ચતુર ચંદ્ર તુજ કાંત
શાંત પાઠ પઢાવતો સાથીને એકાંત
ધરણી પડી પતીને પાય શીક્ષા શીરે ધરેરે
ગુણુયલ ગોરી પતીને પાય શાંતી ચીતે સ્મરેરે
ધરોને બહેન ! ધરતી માતાનું કહ્યું કાન
પ્રીતેથી કરો સંસાર સુધારસ પાન-ધરણી
ચંદ્ર સુખે ચીઢાઇને તારાના મુખ સ્યામ
સદ્દગુણીનું સુખ ભાલીને રમે દુષ્ટના રામ,
સખી ! જેને પતીનું માન-તેના ગાંધર્વ ગાએ ગાન
પામે દેવી સમાન સન્માન રમે રાસ રસીક લઇ સાથ
ધરણી નામ સમ ગૃહીણીઓ, સેવે સ્વામી પાય
ચતુર ચંદ્ર સમ ધણી મલે, જય જય ત્યાં ઊંચરાય

૧૨૬ સુરદાસ

બોલું કયા મેરે પ્યારેકી બતીયાં, બોલું કયા મેરી છોટીસી છતીયાં—ટેક.
ન ધરી ચેન સધરી રેન ચુમી ચુમી, બદન શયનમે દુઃખી કર ડારી
પકરી જુગલ કર, બસન અલગ કર, કીચ પર હરી ડર, છત અધરન પર.
સાખી—મરોર ડારે જોરસોં, મેરે કોમલ અંગ,
એસે નીરદય નાથકો, સુપને કરૂં ન સંગ—બોલુ૦
સાખી—ત્રાશ બઢયો તનમેં અતી, હીયકો ઘટયો હુલાસ,
એસો જો મેં જાનતી, તો જાત ન પીયુકી પાસ—બોલું

૧૨૭ સુરદાસ.

નર નીચ અંહીથી જા, જા, જા,
લે માર ખળ તું ખા, ખા, ખા,
બહુ મદમસ્ત બનીને બોલ્યો, રંગ અમારો રજમાં રોલ્યો
નથી શરમ નફ્ટ, હરામી તું હઠ હઠ
શાને અંહી આવ્યો શઠ, પ્હેરવાને નથી પટ—જા જા.

૧૨૮ સુરદાસ.

જાઊં જાઊં પ્યારી પાસ ઝટપટ, છોડ છોડ મુજ કર તું
જરીએ નહીં અધમ શરમ તમને
જગત ડર મહદ નીશદીન છે મુને
વેસ્યા સદન જોઇ નગન જગ, કહે ધીક તેની બ્હીક ઉર મહી ધરોને તું.
બીલ્વ–જાઉં જાઉં
પુરણ ચીત્ત મુજ પ્રસન રહેછે, ચીંતામણીનું મીલન થતાં
લઇશ લ્હાવ બની રસ બસ હું, અલગ થા તું જા નાર નકામી–જાઉં.

૧૨૯ સુરદાસ.

હું ભજન કરીશ હરીનું, સદા સુખે–ભજન૦
આ સંસાર આગ સમ લાગે, મીથ્યા ફાંફા મારી હારી–ભજન૦
નહીં કોઇને કેવા તમારી વાત આ બંધાણી છું.
રાખો ભરોસો રૂદયમાં, હું દેવના સમ ખાઉંછું,
છોડો ક્ષમા લાવી મને, ઝટ આહીંથી જાવા દીઓ,
સંતો તણા સહવાસમા, ગુણ કૃષ્ણના ગાવા દીઓ.

૧૩૦ સુરદાસ.

વીષય વાત મમ માત તજીને, કૃષ્ણ ભજન તું કરવા દે
ધર્મ વૃત્તીએ ધરણીધરનું ધ્યાન પ્રતીથી ધરવાં દે
અધમપણાને અલગ રાખી ભંડાર ભકતીના ભરવા દે
નટવર નામનું નાવ મલ્યું છે તો ભવ સાગર તરવા દે
નાશવંત નર નામ છોડીને અક્ષય વરને વરવા દે–વીષય૦

૧૩૧ સુરદાસ

દેખો દેખો, મેરા નામ માયા મહાન મશહુર હે
મેરા ન્યારાહી આલમમે નુર હય, જોગી ભોગીકું જરૂર હય
હમેં યું રહે ન કોઉ મુજસેં દુર હે, વાહજીવાહ વાહજીવાહ...દેખો૦

૧૩૨ સુરદા,

હાંરે મેરે રંગીલે યાર ખીલી કયસી, બાલે જોબનકી બહાર
હાંરે મેરે બાલે જોબનકી બહાર, પૈસે બીના
કયસે કરૂં કહો પ્યાર, દેદો થેલી મેરે દીવાને દીલદાર—મેરે૦
ની–થેલી મેં કયસે દું પ્યારી નવેલી એ હય જીવનકા આધાર,
મા–થેલી છુપાના ચમન ઉડાના હોતા ન બરસોં હજાર
ની–લો એ થેલી માશુક મેરે મજેદાર
મા–આઇયો મેતો જાતી હું હોકે હુશીયાર–મેરે૦

૧૩૩ સુરદાસ.

દુનીયાં હે દાસ મેરી મેં હુ રસીલી માયા,
ચીત સંતકા ચુરાયા, જગકો ભલા જતાયા,
નીરલોભકું લુભાયા, કુચ્છ ના લગાઇ દેરી
ની–નેનાકે બાન મારી, કહાં છુપ ગયે થે પ્યારી.
તારીફ કરે તુમારી નીરલોભરામ લહેરી–દુનીયા•

૧૩૪ સુરદાસ.

દાસ પરેં દયા લાવોરેં
દયાળુ દેવા દાસ પરે દયા લાવો–ટેક
સંસારી સંબંધ તોડી, જીવ આપ ચરણે જોડી,
હું તો બની બેઠો બાવો બાવોરે–દ૦
આંખો વીના સંકટ આવું, ખાડામાં ગોથા ખાઊં,
વારેં અવીનાશી આવો આવોરે–દ૦

૧૩૫ સુરદાસ.

અરે રંગ જે લાગ્યો તે લાગ્યો,
શાદ સોવો ફરી જે જાગ્યો–ટેક.
હંસોની ગતી હંસો જાણે, કાગ ન કાંઈ પીછાણે,
ઘાવ રહીત ઘાયલની ગતીને, જગમાં કયાંથી જાણે–અરે
દરદી વીણુ દરદીની દશાને, લક્ષે કોઇ ન લાવે.
સૂર ભજનનો રંગ ન ઉતરે, અમીત ઉપાધી આવે–અરે

૧૩૬ પાકજાત

ખરી તે નારી, જે નીતીમાં છે સારી,
જે નીતીમાં છે સારી, જે પ્રીતીમાં છે સારી–ખરી.
નીતી વનાની નાર નઠારી, તે જગમાં તમામ અકારી
પ્યાર કરવા લાયક પ્યારી–જે નીતીમાં છે સારી–ખરી
દાદગર રૂડાં કરે હર નારના ભુંડાં ચલન
નામના ઘરમાં થશે ને ગામમાં સઉ જન મધન
ભલી તે ભારી, જે હીતથી રાખે યારી
જે હીતથી રાખે યારી, જે ચીતથી રાખે યારી–ખરી

૧૩૭ પાકજાત

આશા મ્હારી છે ખરી,
માન, માન, યઝદાન તું ખરી–આશા
દાદ મ્હારી લઇદે યારી, હમપરનું દુઃખ દે ટાળી
રંજ કાપી, ગંજ આપી, કર સુખા તું ઘર જરથી ભરી,
માંગું હું કરગરી, માન, માન, યઝદાન તું જરી–આશા

૧૩૮ ઉદયભાણુ

બોલો મારા પ્રેમી પોપટજી બોલ બોલો બોલો બોલો મેના બોલાવે
ડોલો રંગ રસીયાજી ડોલો જરી ડોલો ડોલો ડોલો ડોલો પ્યારી ડોલાવે
મેના તારા વચનની વેણુ વાગી લાગી લાગી લસીત હૈયે લાગી
મેના વહાલી મેના નહી કે પણુ જાગી જાગી અજબ જયોત જાગી
વ્હેલા પોપટજી પ્યારા રામજી સંભારો વહા વહા મેના શુ સતી સીતાવીસારે
ચતુર સુજાણુ સીતારામ ઊચરાવે પોપટજી પાંજરું સોનાનું સજાવું
લાડલી હું લાલચુ નથી કે લલચાવું સોને રૂપે શુ બીડ ભીતરની ભગાવું
રૂડા સુડાને રંગે રંગે રમાડું પાખે ધાલીને ફૂલ મીઠાં ખવાડું
ભાવના ભુખ્યા શું ભારી ભાવના ભુલાવે-બોલો મારા

૧૩૯ અશરૂમતી

તગદીર ખુલા તસવીર નજરે આતી હે માસુક તુહી બુલબુલ મુજે ભાતીહુ
તેરે ગાલ ગુલાબી નેને અજબ કાંતીહે, તેરી પતલી કમર જેસી કમાન મીલજાતી હે
હસ્નોપે તેરેમે ભવર દમર બીલહાંરા, તેરી નાજુક અદાને મુજે જાનસે માર
તેરી આંખ ચમકતી રાંતદીન દો તારા તેને મારાચસ્મસમશેર ખેંચ દોધારા

૧૪૦ વીણાવેલી

અરે શું માનવનો અભીમાન-પલકમાં ટળી જશેરે
અરે જેમ પીંપલ ઊપર પાન-પલકમાં ખરી જશેરે
પલકમાં ખરી જશેરે માટીમાં મળી જશેરે પીતા
ઘડી જીવતરમાં ઘડી એક સુખની આ...રેનથી
મુઢ મમતામાં તોયે મરતાઆઆ—રેનથી પામર નર નાદાન અરે
સમજુ જને સમજી જઇ અભીમાનને વણુસાડવો
અભીમાન એ ફૂણીધરને નહીં દુધ પાઇને પોષાડવો
રાવણુ સરીખે માનથી લીધો નથી કાંઇ લાડવો-અરે

૧૪૧ ત્રીવી૦

મન માયાના કરનારારે જરી જોને તપાસી તારી કાયા
પુછી જોને તું પંડીત પુરાણુારે કોઈના અમરછે લેખ લખાણુા
કાચી છે કાયા આ માટીની માયા છે માટીના ખેલ બનાયા
સાણુા તો સમજી અલગ થયા પણુ બાળક બીચારા લપટાયા-જરા
લાખોની પાંખો ગઈ છે પીંખાઇ જેણે મુછપર લીંબુ ઠરાયા
કાળના કુવાડાથી કોણુ બચ્યું ભલે રાંક હોય ભલે મહા રાયારે-જરા
સંધ્યાના જેવા રંગ સોનેરી વંધ્યાને લાડ લડાયા
જોબન ને તનધન તેવા સમજવા પાણીમાના પડછાયારે-જરા

૧૪૨ ત્રીવીક્રમ

પુનમ ચાંદની ખીલી પુરી અહીંરે, શોભે રજની સુંદર શી આજ
હેતે રમીએ સંગાથે સહીયર આપણેરે
સહીયર કંકણો સોનાના ધરયારે માંહે જડાયા છે નીલમમણી નંગ હેતે
મળીયાં આજે આપણે ધરી શોલ શણગાર
કર કંકણ ચુડી ચમક ચંદ્ર તેજ એકતાર
હીરા રત્નથી જડીત ઉર હાર છેરે મોતી ગુચ્છ લટકેછે બાજુ બંધ—હેતે
અંબોડા ફુલે જડયાં સર સેંથે હીંગુલ
કીધા કુમ કુમ ચાંદલા મુકતા માલા ઊર
આરસ પારસ મણી જડેલો ચોક છેરે તેમાં વસતાં હદયે નણદલ વીર—હેતે
પેર્યાં ઝાંઝર પ્રીતથી ઝણણ કરે ઝણકાર
ફરીએ સહીયર કુદડી આ રજની મોઝાર
સખી વેલીઓ ફુલી વીધ વીધ ભાતનીરે

૧૪૩ વી. ચ.

કોઇ દુધ હયો દીલ રંગી શોખીલા શાણા ઊમંગી હો—કોઈ
ફેફી પીએ કસુંબલો, ગાંજો પીએ અબુધ
દારૂ દીવાના પીયે, દાના પીએ દુધ—હાં કોઇ
એક અમીરસ દેવનો, બીજો રસ છે પ્રેમ,
ત્રીજો રસ ગોરસ ભલો પીધે કાયા હેમ—હાં કોઈ
ગોરી ગરવી ગાયના ગોરા મારા દુધ,
હુ પણ ગોરી ગોરડી ગોરૂં દીલ છે શુદ્ધ—હાં કોઇ
હેમ કટોરો હાથમાં માંહા અમૃત સાર
ચતુર હોય તે ચીતવે ગુણ સમજે ન ગમાર

૧૪૪ પવીત્ર લીલાવતી

પ્રીતી પાતરની કરનાર સરવે મુરખના સરદાર
નીતી નીપુણ ગણે નાદાન, પીડા પામે અપરંમપાર—પ્રીતી
જેની સાથે જવતણી બાળી, માત પીતા પરણાવે
એને ત્યાગી નીરભાગી નર, આપણી પાસે આવે—પ્રીતી
પત્ની સુખ પકવાન સરીખું, ત્રપ્ત થયા નહીં તેથી
ગણીકા ગમન વમન સમ ગણવું, અરે થશે શું એથી—પ્રીતી
શું એનાથી કારજ સરશે, એ શું સારૂં કરશે,
વાન સમાન સદા અથડાઇ, મોત વગર તે મરશે—પ્રીતી

૧૪૫ નીલમ માણેક.

હાયરે બળી નાજુક જુવાની.
હારી હારી ! ગઇ છું હારી જીંદગાની–ટેક.
મને ઊછેરી કરી જુવાન બાળા;
અંતે કુઆડી, કુવે ઉતારી જાણીરે.
જોડી જોડી બની, કહું શું કહાણી !
આ અવતાર આ, બળ્યો સંસાર આ, માનીરે–બળી.

૧૪૬ નીલમ માણેક.

મે–વાલમજી'! વળગો નહી વ્હેલા, અળગા રહો ઘેલા, છેલા છબીલા માનમાં
કા–મ્હારી છું તું તો, ત્હારો છું હું તો, અળગો રહું કેમ વ્હાલી !
મે–કાંટાનું ઝાળું, લાગે છે અકારૂં, કહાડું શી રીતે રે, પ્રાણ !
કા–પૈસાની પુતળી, અંતરમાં ઉતરી, જાશો શી રીતે રે,
મે–'બાપે તો કુવે ઊતારી,'
કા–'તો માની લ્હે પ્યારો પ્યારી !'
મે–'ખાંડ ખાજે ખાંડ !'
કા–'તું છે બે બદામની રાંડ !'–વાલમજી

૧૪૭ નીલમ માણેક.

મન તુ, ભમતું ફરતું ઉડતું.
શાંતી મારી લઇ !...
શોકનાં ગારમાં, શોચના દ્વારમાં,
કુડા સંસારમાં, સંકટ ભારમાં,
નાખી મને, કહું શું તને, દેહ દમે. કયાં તું ભમે !
વીકળ ચીત ભ્રમીત જણાય,
હાય રદયમાં હ્હાય પ્રકટાય.
બહુ રડાય, બહુ મુઝાય, કયાં ન કહેવાય !
કયાં ન રહેવાય !...શાંતી

૧૪૮ ઊદયભાણુ.

પંથી પરદેશી ચીત સોંપી હું આ ચાલી
મનને ભાવે તે કરજોરે પુણ્ય શાલી
તરસ્યાંને ટીંગળાવવા પટદે રાખી પ્રીત,
પુછુ પ્રવીણ પંથ એ, કોણ ગામની રીત
શુભ સંદેશો લઇ સંચરજો હું આ ચાલી
મહા મહીનાનું માવઠું જંગલ મંગલ ગીત
સમય વીનાનું બોલવું ત્રણેની એક રીત
વેવી મંડપ માંહી મળજો હું ચાલી

૧૪૯ કંસ વધ

તારા ગુણ અગણીત શું ગાઉ ગરીબ ગોમાતાજી,
તુજ તનમાં વસતા દેવ, સર્વ સુખદાતાજી.
માનવી જાતનું હીત કરનારી, રસકસ ઘરઘર તું ભરનારી,
ઘી દુધ દહી અમ્રત દેનારી, છો જગજનની, વડી માવડીરે
ધન ધાન્ય પુત્ર મળે, તું થકી સુખદાતાજી,
ખેડે ખેતી તુજ તનુજ, પવીત્ર ગોમાતાજી.
ધર્મ ધરા ધેનું બળનેરે પોશો, સુખ ઉંચાં સંસારે રે જોશો,
એ ત્રણ ખોશો, તે જણ રોશો, જો જો વીચારી આ ઘડારે
છો ભારતી ભુષણ શણગાર, ભલી ગોમાતાજી,
તારૂં બળ બુધ્ધીપ્રદ પય સરસ સુખ દાતાજી,

૧૫૦ કંસ વધ

વારો, વારો કુંવરજી કાનુડા તોફાની તેને, નંદરાણી તમે વારજો.
માજી બાળક શું મ્હોડે ચડાવો,
સુત શ્યામળીયાને સમજાવો, સમજાવો--વા૦
ઘરમાં ઘુસીને ગોરસ ખાતો, તાવણને તડફડ દે લાતો,
કહું શું વાતો–ખુણે ભરાતો, લાગ જોઇ છાનો છટકી જાતો–સ્યામળીયાને૦
વખત વીના વાછરડાં છોડે, મટુકીઓ દહી દુધની ફોડે,
પેસી રસોડે–તાવડી તોડે, દોટ દઇ કાનો દટબડ દોડે–સ્યામળીયાને

૧૫૧ ચંદરહાસ

થયા છો રે પતી તેજ તનના ઊર હસી વરી આજે
છેલ છબીલા રૂડા રંગીલા રાજપુત્ર પ્રખ્યાત
જોયા બાગે અનુરાગે, ચીત રાગે, કેમ ત્યાગે–પ્રભુ
મેં તનમન ધન તમને અરપ્યું થઇ રાજી–થયા
કૃષ્ણ કરપાએ તમોજ મળીયાં, દીલમાં જે ચીત ચાહ,
નોતું નકી, નોતી વકી, નીસાં પકી, વીધી લખી,
પ્રીયા ઊતમ તન બની હની દેવ સુંદરી પદમણી મળી આજે
મહેલ જતાં તેદી તરછોડી, હવે ન મુકું હાથ,
ચાલો આવું મન ભાવ્યું, કેમ ના નાવું, પ્રીય કહાવું.
હવે હાજરહું તનમન ધન દેવા જેમ પ્રેમ છાજે–થયા

૧૫૨ ભરથરી

તારણી તુજથી નથીરે જુદાઇ, શશી વદની સુખ પામું હું આંહી–તા૦
વદન મનોહર તારૂ લલીતા, સૌરંભ અંગ જઘન સુખદાઇ !–શશી વદની
ભ્રકુટી વીક્રમ સ્મીત અતી વીક્રમ નીરખી પ્રીયા ભુલુ સરવેરે કાંઇ–શશી૦
ત્રણસો સાઠ ત્યાગી તુજનેરે તુજ વીણ મુજ ક્ષણકલ્પ સમજાઇ

૧૫૩ કળાવતી

સ્વામી મળવાની લાણુ, ચહાય આ પ્રાણુરે—સ્વામી
તુજ આધારે જીવન દોરી, કરો શું વખાણુ સ્વયવર લાણુ
તારે હાથ પ્રાણુ, લેજો તારા પ્રાણુ, પ્રાણુ પ્રાણુ, સ્વામી,
હવે ચાલો, બહુ ગાલો, વખ્ત ટાલો જરી ભાલો
કોક પકડે, બાજી બગડે થશે હાણુ સો ટાલે—સ્વામી

૧૫૪ ખુનેનાહક

મોહનીયા પયારી સનમસે મીલાવો
જો ચાહો જો માંગે વોહી મોસે પાવો
એહ મું હ કાલા ઓર મસાલા જાકે ખુશકા ખાવો
મય જલા હું ઇસકમેં તુમ ઓર ન આગ લગાવો
જનમ એહ ગુનમાનું બીનતી સદા મય કરૂં દેખકે જરત મોરા જીયરા
ન લો નામ ઉસ ગુલકા ટહલો જાવો
મત માંદ ચાંદકો ગહન લગાવોજી
મેરી કસમ તુમ નાહી સુખન યેહ સુનાવો

૧૫૫ દ્રોપદી

ગોવીંદ ગુણુ ગાઓ રે નરનાર,
ધીરીધર શ્રી ધર શ્રી મુરલી ધર
નામથી નેહ લગાવો—હા નેહ લગાવોરે.
મારૂં તારૂં મીથ્યા માની કૃષ્ણુ કૃષ્ણુ કહે જનવોરે—રે.
અધમ ઉધારણુ ભવ જળ તારણુ,
નીરભય નામથી થાવોરે ભય નામથી જાયોરે—રે.

૧૫૬ દ્રોપદી

વા'રે લાલા મોહન બંસીવાલા,
ઠગોછો શાનેરે સલુણા,
જાણી જાણી તમારી મેં ઠગાઇ,
પ્રીત બાંધી હવે હું પસ્તાઇ.
પસ્તાઇ પુરી કાના, ઠગાઈ હુતો કાના,
રસભીના રંગીલા શરમાળા શામળીયા—વા૦
શાને સતાવો વાત વાતે ઉડાવોરે,
એરી એરી લાલા વાતે ઉડાવોરે,
મે જાણ્યા સરવે ચાળા અરે જાઓ નંદલાલા,
વ્રજલાલા, ગોવાળાં, છબીલા છોગાળા—વા૦

૧૫૭ દ્રોપદી.

સખી સ્વપ્ન મહીં મનમોહન મેં નીરખ્યા એકાંત વીષે શયને,
શરમાઇ રહી રતી નાથ મદે મુખથી નહીં કાંઇ બોલાય અરે,
વીનવે અતી વલ્લભ વ્હાલ ધરી નવ ઊતર મુખ અપાય જરી,
નીચું જોઇ રહી દ્રગ પ્રેમ ભરી ખણુતી પ્રથ્વી નીજ પાય અરે,
કર સાહી રસીક રૂદે વળગ્યા કરતાં બળજોર થયા અળગા,
તુટી હાર ગયો એ રકા ઝકમાં કસ કંચુકીની છુટી જાય અરે,
છુટી કેશ ગયા વીખરાઇ અરે ગઇ દેહ કળી કરમાઇ અરે,
ગયા સ્વેદથી વસ્ત્ર ભીંજાઇ અરે પણુ નાથ થયા નગણુાજ અરે,
મનથી મન સેજ ગયું પીગળા જેમ સાકર દુધની સંગ મળી,
કીધ ભોજન નાથની સાથ મળી મુખવાસ સુવાસ અપાય અરે.
મુખ તાંબુલની પીચકારી ઉડીરે અચાનક નાથને અંગ પટી,
સખી તે રજની અને તેજ ઘડી રસીયો રીસ લાવી રીસાય અરે,
સજી શસ્ત્ર શરીર શું અસ્વ ચડી રણુ જાય પીયું અરે હું થી લડી,
સખીઓ વીનવું તમ પાય પડી કરો જે રીત નાથ મનાય. અરે.

૧૫૮ દ્રોપદી

પ્રાણુ ચાલ્યા શું લઇ પ્રાણુ મારા સંગાથ,
પ્રાણુ જાતાં આ પ્રાણુ પ્રીયા પ્રાણુ તારે હાથ,
મરૂં ભટકી ભવ જંગલની માંહીરે
તજી પ્રાણુ જીવન સાથ (૨) સુંદર સ્વામીનો સંગાથ
દીલે દીલ એક મળ્યુ દીલથી જુદું થાય શું,
શુધ્ધ સ્નેહ સાગરનો સરીતાથી તજાય શું,
શાણુા સમજો છો વધુ કે'વું શું કામનું,
નવ જાશો મોહન મન માનતારે-પ્રાણુ

૧૫૯ ચંદ્રહાસ

ડરમાં તું દીલ સાથ છોકરા ડરમાં તું દીલસાથ,
તુને કોઇ ન મારે લાત—છોકરા૦
તુંને સંભાળું પ્રીતીથી પાળું ચાલ તુને મારો મેહેલ દેખાડું
ઘરેણું વસ્ત્ર સારાં સારાં કાઢું, ચાલ તું જો મારા મેહેલના ચીત્રો
રમકડાં રૂડાં ન્યારાં વીચીત્ર, અરે મારા કેવા છે કંકણુ હાથ
જોજે મારે કેવા કંકણુ હાથ—છોકરા૦
તમે માયાળું દીલદયાળું સૌના કહયા વીણુ હું નહીં આવું,
માન પીતા તમ ભ્રાત કોપાવું, વીષયાજી એ હું સત્ય કહાવું
નાના નહીં હું તો ત્યાં નહીં, આવું તમે મુકો મારો હાથ—છોકરા૦

૧૫૦ ભરથરી

રંગીલી રસીલી પ્યારી, કામની કટારી મારી મુંજ મન વશ કરનારીજો
લલીત લક્ષણી છો લલના મુંજ, ઊર વશી ઉર વશનારી જો
નારી ખરી વાત ઘાત કરનારી જો, વારી વારી કહું નહીં ઠરનારી જો
કાંઇ વીચારજો, કાંઇ વીચારજો
અકલ ગુમાવી, શું બેઠો, કાંઈ ધર્મ નીતીને ધારીજો
મારજો નારી ધારી રાખ પરનારી

૧૫૧ નરશી મેતા

વહાલા વેગે આવોરે, દયા દીલે લાવોરે બીડુ મારી ભાગવા હોજી
નહીં આવોતો છાના ઉઘાડું હું છીદરો—વહાલા
આ હઇડામાં ઉછળી ગોવાળીયામાં વાસ
કાંધે કાળી કામળી, માગી પોતાં છાસ
હું રાખુ તમથી દાવોરે-બીડુ૦
ને માના બે બાપના, નકટા નીરલજ બાળ
મહી માખણના ચોરટા, કંશ તણા હે કાળ
સોડ તજો રાધાતણી, દુરીજન આપે ગાળ
ધીરા વેગે થાઓરે-બીડુ૦

૧૫૨ નંદ બત્રીસી

મન ભુલાવે મન લોભાવે મન ચકડોળે ચડાવેજી
શુધ્ધ પવીત્ર નીર્મલ આત્મા કાદવે રગદોળાવેજી
જોવાનું તે નવ દે જોવા નહીં જોવાનું બતાવેજી
અમૃત મુકી વીષને વળગે નર્ક મહીં રોળાવેજી
વારૂ વનીતા વીશ્વ મહી છે, કોઈ ગોરી કોઇ કાળીજી
ત્રપ્તીછે સંતોષ મહી નથી સુખકર વૃદ્ધા બાળાજી—મન૦

૧૫૩ નંદબત્રીશ

આ સ્વપ્ના સમ સંસાર, સમજી લ્યોને શાણા,
દુરલભ માનવ અવતાર, અવની મહીં ઓ રાણા
બાળપણું રમતાં ગુમાવે,
જુવાનીમાં લંપટપણું ભાવે
વૃધ્ધપણાએ જીવ લોભે તણાએ રટે નહીં કીરતારરે-આ
મરણ શ્વાસ જવ ચાલુ થાએ,
કૃત્ય કુડાં નજરે ઉભરાયે
પીડાય ભારે, પસ્તાય પાપી ત્યારે આંસુ વહે ચોધારરે-આ૦

૧૬૪ નદબત્રીસી

ગગાજળ નીરમળ સમું શુધ્ધ પવીત્રજ સાર
તેવું કુળ જો માહરું, તો પડ પાસા પોબાર,
હંસ ગયો સરોવર તીરે, દીઠું અમ્રત સાર
પીધા વીણુ પાછો ફરયો, તો પડ પાસા પોબાર
સત્ય ચુકે જો સાધવી, ધરા ન ઝીલે ભાર
તે ગુણુ હોયે મુજ નહીં, તો પડ પાસા પોબાર
નાગ મુખે અમૃત ઝરણુ, ચોર કને ભંડાર
કામી પાસ રહે કામીની, તો પડ પાસા પોબાર
મીઠો આંબો સરવદા, ઊતમ ફળ દેનાર
તેવું કુળ જો માહરું, તો પડ પાસા પોબાર
વીમળ કમળ વીલોકીને, ભ્રમર ગયો તે ઠાર
દીઠું પણુ અડકયો નહી તો પડ પાશા પોબાર
અહલ્યા સીતા દ્રૌપદી, સતી ખરી નીરધાર
તેવું ચીત જો માહરું તો પડ પાસા પોબાર
ભુખ્યા આગળ જો ધરે, ઊતમ ભોજન સાર
ખાધા વીણુ ઊઠે નહી તો પડ પાસા પોબાર

૧૬૫ અંબરીષ

સૌથી સુંદરછે મારો નાથ—મારો. નાથ—મારો નાથરે,
ભકત મણીએ દાસ કૃષ્ણુનાજી
ગુણુસાગર એ—નટવર નાગર
મોહી અમર વરને સોંપ્યો હાથ, (૩) રે—ભકત૦
વરવાને મન નાભાગનો તન,
સંસારે કરીશું એનો સાથ (૩) રે—ભકત૦

૧૬૬ અંબરીષ

મોહનજીને મળવા તલપે મારૂં ચીતરે,
પ્રેમની આંખો, પ્રેમની પાંખો.
પ્રેમનાં ગાઉં મુખે ગીત રે—મોહનજી
સાગર સંગે, સરીતા ઉમંગે
મળવા દોડે ધરી પ્રીતરે—મોહનજી
પ્રેમે મળશું, જ્ઞાનમાં ગળશું,
બ્હેલા વળીશું આં ખચીત્તરે—મોહનજી,

૧૬૭ અનસુયા

નગ્વીણુ જગમાં નારતણી કીંમત કોડી કાવે,
હલકું લોહી ધણી અબળાનું જુઠાં આળ ચઢાવે—નાર.
વ્હાલા પણ વેરી થઇ જેને જેમ ફાવે તેમ બોલે,
કંથ વીનાની કામનીનું જીવતર તરણા તોલે—નાર.
કુડ કપટની ભરી કુલટાઓ લાલચ દઇ લલચાવે,
ભવરણમાં ભરથાર વીના ભામાની લાજ લુટાવે—નાર.

૧૬૮ અનસુયા

મારે મ્હોઢે મનાવી રાજી કહેવરાવી,
ફલાવી પટાવી પુછો શું તમે (૨)
ફુલ સુગંધીવાળાં—રૂડાં રંગે રૂપાળાં
તેની મીઠી સુગંધી કોને ના ગમે
કોને ના ગમે—મારે
લીલાં પીળાં ઝાડ પાન—ઊપર પખી કરે ગાન
રોજ કાને સાંભળવા કોને ના ગમે
કોને ના ગમે—મારે.

૧૬૯ અનસુયા

મારે મંદીરે પધારો યોગીરાજ મહારાજ,
ભોજન કરાવું મન ભાવતાં,
ઘેબર ધારી જલેબી શીરો સુખડી,
મોતીચુર ને મેંસુર ભાગે ભુખડી,
તલું તતબીરે કાચરી વડી તમ કાજ—ભોજન૦
નેહે નીપજાવું શાક ભાત ભાતનાં,
રૂડાં રાઇતાં બનાવું જાત જાતનાં,
અતી જુગતીથી પીરસું પ્રીતે ધરી આજ—ભોજન૦.

૧૭૦ કામલત

રસ ભરયું આ જોબન જાય, રશીક રંગીલા વીના
અંગ ભરયો આ રંગ સુકાય, રંગી રંગીલા વીના
સુંદર બાગ શરીરનો ખીલ્યો છે નવરંગ
અંગ ફુવારા ઉડતાં માળી જ્યાં અનંગ
ફુલ પ્રેમ રૂપી કરમાય ખીલાવે કોણ ભોગી રંગીલા વીના

૧૭૧. મલ્હાર

કપટી દીલ તારૂં તપાસી જો વાસી રહગો-કાં હાં હા
કુંવારા બાળા ફસાવી ખોટી લલચાવી ત ભુલી ગયો કાં-કપટી
વાણી મીઠી તારી ઝેરે ભરી મારી જીંદગીને ધુળ ધાણી કરી
રાખ ઇશ્વરની બીહક મનમાં જરી,
જાય છેક અભીમાનમાં વધ્યો કાં-કપટી

૧૭૨ લીલાવતી

આજ આવો રાજ હજુરમાં, કરજોડીને કરૂં વીનંતી—ટેક
એક કામસેના વેષ્યા અહી, સાચા સતરૂ તે તો મારી સહી
રાતદીન ઘેર તેને રહી, મમ પુત્રની બગાડી મતી—આજ
કુલમાં કલંગ કપુતથી, અમને જરા ગાંઠતો નથી
એથી આપને કરૂં અરજ આ, મુકી ભેટણું પદ ભુપતી-આજ
હુકમે હમારી પીડા હરી, ગણીકા કનેથી કૃપા કરી
મમ પુત્ર અપાવીએ, થાઓ રાજયની ચઢતી રતી-આજ

૧૭૩ લીલાવતી

અવર મદન અલબેલો, આતો દીશે અવર મદન અલબેલો-ટેક
સરદ પુનમના સુધાકર સરખો, આજ નગરમાં ઉગેલો-આતો
મનોહર કસ્તુરી આ મૃગ માફક, જોઉં ઝરૂખે ઝુકેલો-આતો
હું નીરભાગી નાથ તજી મુને, વેશ્યા અવાસે વસેલો-અવર
ધન ગુણીકા ધરણી નલ તુજને, પ્રીય કરયો મમ પરણેલો-આ
ચંદ્ર ચકોરને મધુર મેગસમ, મુજ મન રહેલો—આ
મયારી વેસે મને નહી જાણે મમ છળ છેલ છબીલો—આતો

૧૭૪ વીણાવેલી

હા ! માનેલી માતેલી છકેલી છોકરી તારૂં ઉતારૂં ગુમાન
હા ! ચઢીને તું છેક ચઢી ભુલી નાના મોટાનું ભાન
પહેલાં પાણી પીને ઘર પુછે પછી એ તો મહા અજાણ-હા૦
લાડ લડાવીએ બાળપણે, પછી કરે અપમાન
પાળીએ, ભુલી ભાન, કદાપી સ્વાન રહેવું નુકસાન,
થાય કુપાત્ર ન પ્રીતીનું પાત્રજ, રહેશે આખો ભવ દુઃખ નીધાન

૧૭૫ ગુણ સુંદરી

જાર નર નારને ધીકાર છે હજાર વાર—ટેક
જાણો તેને ગમાર, મુરખનો સરદાર,
અપરાધી એ અપાર, સમજો સજ્જન સાર—જાર
દામને ઊડાવનાર, વખત ગુમાવનાર, શરીરને સુકાવનાર, નરકનો ધરનાર
લાજને લુટાવનાર, જગતમાં જાણો જાર—જાર
પ્યારમાં જતો હજાર, બહુ થયા છે ખુવાર,
નથી મલ્યો જરી સાર, વ્યભીચારમાં લગાર,
ઉપર ઘણેરૂ ભાર વ્હાલો પ્રભુને લગાર,
નથી નથી તલભાર અરી ગણી પ્રભુ માર મારશે અપાર ગદામોગરીથી ઠાર
પાછી નરકના દવારમાંહી, જમદુત હડસેલી નાખે નીરધાર—જાર

૧૭૬ દેવયાની

અતી પ્યારા, પતી મારા, કયાં ગયાં, રતી ધારા, ટળી ન્યારા શું,
આવ્યા હળવે મુખ મલકાવી છળ બળથી મુજને સમજાવી,
દઇ દરશન મન હરયું હરખાવી, પ્રીત પરસ્પર પણ પરખાવી,
લલચાવ્યાં લાલે કોઇ આવી, સ્વપનાઓ દીધાં ભરમાવી,
શું લોભાયા બા બા બા બા,
એ સંતાયા જા જા કરી દીવો ધરી જોને ફરી ફરી, પતી મારા કયાંગયા

૧૭૭ ત્રીયારાજ

અબ ચલે (૨) ન મોહન તેરા, લે ચલું ગુરૂ મેં મેરા
કયું કરે અનાદર મેરા મેં ઓઢી નાથકા ચેરા,
મત બોલે મુંસે જયાદે તું તન અપના સમજાદે,
ત્રીયા દુર જા સમજ દીલપા, બીચ મત આ ગુરૂ દીલ ફેરા—લે ચલુ.
સ્મશાન ભુમી અબ જાતા, ટલ આઉં પીછા સન બાતા,
કહે મુહી, ચલે નહીના અબી ગમખા, ચલા જહાં ડેરા—લે ચલું૦

૧૭૮ શાવલીંધ

કેમ ખોલુ પ્રીતમ ઘુંઘટો કેટલાક ઘુંઘટે ખુવાર થયા
ખોઇ શુધ્ધ બુધ શરીરની મુજ નેત્ર હાલ હવાલ થયા—ટેક૦
હું રંક જાત વણીકની, તમે કુંવર મોટા રાજના,
શો લાભ ખોલે ઘુંઘટો, મુજ મુખ જોઈ સાંજના—કેમ૦

૧૭૯ નાટક

જયસી કરની વયસી ભરની, આજ કીયા, કલ પાવેગા
ધોકા દેગા ગયરાંકો તો આપભી ધોકા ખાવેગા
ધન દઉલત અગરમ બગરમ સબ જોરકે તુમ ચલાવેગા
મરતે વકત યક તીનકાભી કબ સાથ કીસીકે જાવેગા ?

૧૮૦ તારા સુંદર

અહા, ખુશી ઓહો ખુશી (૨) આવો મળ્યા ભાઇ સરખે સરખા
હાશ ગઇ ભવ ભાવટ ભાગી
મોજ, મઝા મળશે મન માગી
રંગ ઉડાવશું-જંગ મચાવશુ
ઓહો ફ્રીરાવશું અકકલ ચરખા—અહા
ચલ ચલીજા ચલી જા નાલે માલે કરદે બંદેકે હવાલે
તેરા ઘર મેરે આગે, દહીંમે મુછ ડાલે
ગીડ ગીડ ગીડ ગીડ તડાક (૨) અહા ખુશી૦

૧૮૧ તારા સુંદરી

મ્હોટી વાડી બનાઊં ઘોડા ગાડી દોડાઊં
કોટે લાડી લગાઊં, અરે વાહ વાહ વાહ
અચ્છો કલપ લગાઉ ચ્હેરો જુવાન બનાઊં
અલબેલો બની જાઉં અરે હા હા હા
વળી જાતે રીસાઊ પાછો પોતે મનાઉં
છબીલીથી છણુકાઉં અરે વાહ વાહ વાહ
પ્રેમદા જો પામી જાઉં ભલે લાતોજ ખાઉં
રૂડો સંસાર જમાઉં અરે હા હા હા
કે'શે પીયુજી પધારો, નાના સુંદરી સીધારો
પુઠે છે આ પ્રાણુ પ્યારો અરે વાહ વાહ વાહ
બ્હાલા આપો ભાગ મારો બ્હાલી આખો હું તમારો
કે'દી એવો જનમારો હરી હરી—

૧૮૨ તારા સુંદરી

વાહરે વાહ લલુણી સુખેથી પધારો, તારૂણી ટેક મારે કીરતાર તારનારે
મોહન ગણું મારો—સફળ જનમારો—વાહરે૦
રસીક તમે સુજાણુ, તમો વરંધા પ્રાણુ,
ભવસીંધુ વહાલી વહાણુ છે તારનાર જાણુ—વાહરે૦

૧૮૩ તારા સુંદરી

રાધા રસીલી શું રીસાયે, છબીલો નટવર છક થાયે
નરપતી પડું છું હું પાયે, પ્રમદા હું પણ પડું પાયે
સુણી વચન જીવ ગભરાયે, થરથર કાઆા આ થાએ
અસ બહુ બહુ શીદ મરડાએ—છબીલો
રે સુંદરી શું શરમાયે નીર્લજ વચનો ન સુણાએ
જુઓ હૈડું તો હરખાએ જુઓ મનડું તો મલકાયે—રાધા૦
કમજાત કુટીલ કુલટા લે, એક લાડથી અહીં મારી લે
લે લાડલી લે માનીલે માનીલે—રાધા૦

૧૮૪ તારા સુંદરી

મદઘેલી સાહેલી અલબેલીરે, પ્રીતી જંગે ઉમંગે ચઢેલીરે
રસીયો રીઝાવે રંગેરે, ઘેલાં થશો તે સંગેરે
રમશો રસે મન મેલીરે, અલી સંગે કળી મરડાશેરે
રસરેલી રસીલી લુટાશેરે, વારૂં વારૂં રહે છાની ચળેનીરે—મદઘેલી

૧૮૫ તારા સુંદરા

વાહ વાહરે અલબેલી સુંદરી સુજાણ, વનમાળી વારી વારી તનમન પ્રાણ,
વાણી વાણી મધુર, સુણી શાંત થઝું ઊર, પ્રીત પાનેચકચુર મારા ચતુરસુજાણ
વગર મુલે મોહન હું વેચાઉં છુ, પ્રીતી પાસે સલુણા બંધાઉં છું,
મારા રસીયાના રૂપે લોભાઉં છું, નયન ગ્રંથે હું ગુંથાઉં છું.
વસ્યા ચીતમા ચીતહર, માનુની તું મનહર,
મ્હારે ભોગી ભ્રમર, હું તો ભોળી અજાણુ—વાહ૦

૧૮૬ તારા સુંદરી

વ્હેલા વળજો વાલમ મારા તનમન સોંપ્યું તમનેરે,
ચતુરા ચોરી ચીતડું લીધું ચેન પડે નહી અમનરે.
મને બાવરી બનાવી તમે વાલમાં, રમે ભોગી આ રસીક નુજ વાલમાં,
વેલા વળજો ખચીત, ગોરી સોંપ્યું આ ચીત,
વાલા વીસારી ના દેશો, ચુકે અલીકળી કહેશો.
વારેવા, વારેવા, હવે નીરખી લે પ્રીયતમનેરે.

૧૮૭ તારા સુંદરી.

તું તો સમજ સમજ તારી મેળેરે, જીંદગી જાય તારી એળેજી
વૈભવ તારો વહી જશે જેમ નદીઓનાં પુર, ત્હારૂ ઘટશે વદત તન નુરરે૦
ચળકી દેખે ચાંદની ચાર ઘડી ચંડાળ, અંતે કુટશે કાળ કરાળરે—જીંદગી૦
અધે ઝાલી આરશી, બેરો ગીત ગુલતાન, મુંગો લાગ્યો આલાપવાને ગાનરે

૧૮૮ તારા સુંદર

નથી સાહયબી સદાય કોઇની ટકી ટકી
પુર નદીનું પળમારે વહી જાશે નકી–નથી
હાથી તણા હોદે ચઢી ઘડી કાગડા કાંક ફુલાય
હોઠ તણો તજી અમૃત કોળીયો ઉકડે જીવ જાય–કોઇની૦
જોબન ધન પલકમાં પલટાશે જેમ સંધ્યાના રંગ
ઘોર પછી અંધકાર છવાશે જામશે જાલમ જંગ–કોઇની૦
શરદ રૂતુની વાદળી જેમ પળપળમાં પલટાય
ચાર ઘડીને કારણે શીદ મુરખ મન મલકાય–કોઇની

૧૮૯ તારા સુંદરી

જરા ધીરેસે આવો પ્યારી નેનાં મીલાવો,
એક બોસ્સા દીલાઓ દીલદાર મોહે પ્રાન–જરા૦
પ્રેમ પ્યાલા પીનાઓ મીઠી બાતો સુનાઓ,
પ્યારી રંગે રીઝાવો આવાર મોહે પ્રાન
અજી ચલોજી સાથ ગલે ડાલોજી હાથ કરો ધીરેસેં બાત
એજી વાહ વાહ વાહ—(૪)

૧૯૦ તારા સુંદરી

રે મન પંખી, શીદ ગભરાયે, સત્ય શરણુની તું જા છાયે
ડરવું શાને દીલ વીષે, મરવું એકજવાર
કરવું સુકૃત પ્રાણીયા ભરવું ભાતું સાર
ભુલ્યો તું ભવકુપ પડયો પામર ગોથાં ખાય
ભગવતને ભજ ભાવથી બુડતાં ઝાલે બાંય

૧૯૧ સાવીત્રી

ઉ–ભાઇ ભાઇ ભુંડો વાંઢાનો અવતાર,
ગ–સ્ત્રી વીના કહેવાય સુનો સંસાર–ભાઇ૦
વાંઢા ઉપર વીશ્વાશ ઝટ નાવે, વ્હેમીલા લોક વ્હેમ કંઈ કંઇ લાવે,
નીત્ય નવા ખુટા ઊઠાવે–ભાઇ૦
ઉ–ભરવાં કરવાં પાણી છાણી, ઝાટકવા નીત્ય દાણો દુણી
રળ્યો રોટલો બાળી ખાતાં, આંખોમાં નીત્ય ભરાય ધુણા
એકલા રહયામાં દીઠો ન કાંઇ સાર

૧૯૨ સાવીત્રી

સા-લગન શું સમજે છો ખેલ સાહેલી,

ગુચવણી સમજવી નથી એની સ્હેલી

સુકર્યાં દાવે દુખને આનંદ હેલી, ભાવી તણો ખેલ શકે કોણુ ખેલી.

મા-ભોગી તણી સાથે બની જવું ભોગી,

રોગી તણી સંગે રહી કરવો નીરોગી.

પ્રારબ્ધે જે મેળવ્યો ભોગી કે રોગી,

ભોગવતાં તે સુખદુખ થઈને સંયોગી

સા-વ્હાએ બાળા ભોળી બની ભવ બાળે

વ્હાએ પુર્વે જન્મનાં પાપ પ્રજાળે.

નથી ફળ લેવાનું એક ઉછાળે. મોતી તો પાકે છે ઉંડે પાતાળે.

૧૯૩ સાવીત્ર

કાળ બળ અકળ ભુતળપર ભાલ્યું,

ચળે જે કોઇ થકી નહીં ટાલ્યું. ખળે નહીં ખાલ્યું-ભુતળ

ઊજડ જંગલમાં ગામ વસાવે, જળ ત્યાં સ્થળ સ્થળ જળ દરશાવે,

થાય સમયનું ધારયું-કાળબળ

કંઇક ઉંચા ગીરીવર ઉથલાવે, મહીપતીને પણુ રંક બનાવે,

સૌ એનાથી હારયું-કાળ બળ.

૧૯૪ સાવીત્રો

છ-આવો આવો, હું લેવરાવુ લ્હાવો, આ મારા સંસારનો.

ગ-થશો આજ અનુભવ ભવપારનો.

છ-તમારા વીના વ્હાલું નથી કોઇ મારે, તે માટે કરૂં પુજા તમારી પેજારે.

ગ-આતે બાયડી કે શાયડી !

છ-શાયડી, શાયડી, શાયડી,

દીઠો માલ શું મફતાઓ બજારનો, આ મારા સંસારનો-આવો આવો૦

ઝુ-હું નથી એવી ભોળી (૨) હવેતો રહીરે-હુ

પાવરધી થઇ પુરી, મારી જોડજડે ના ખોળી-હુ.

નીત કજીઆ કંકાસ કરી ઘરમાં સળગાવું હોળી.

છ-પ્રસંગ આવે પરખાશે બાઇ તું ગળણું કે ગોળી

ભલે ભાંયડો ભીખ માગે ખાંધે ભેરવી ઝોળી

આપણે તો બાઇ ઘીમાં ઝબોળી ખાઇએ ખીરને પોળી

૧૯૫ સાવીત્રી

ઓ હરજી શાકાજે મને સરજી,
વીધાતાએ નીરમ્યો નથી મમવરજી–ઓ
સરજનહારે શી રચી, જગમાં જોડ અનેક
વીધીને મન હું એકલી, પડી વધારે એક
સુંદર વૃક્ષસંગે શુભવેલી, મળી ચંપાને ચતુર ચમેલી
નીરમ્યો નથી મમવરજી–ઓ.

૧૯૬ સાવીત્રી

ના તરસાવ (૨) મધુકર ડંખ દઈ કયા ઉડે,
ફરી ફરી નહીં મળે આવો દાવ–ના૦
સ્નાન કરી લે તન સરવરમાં, કળશ કનકના ગ્રહીને કરમાં
લઇ લે સુખનો લ્હાવ–ના૦
સ–ઝાકળનું જળ હોય ન મીઠું [જાણી જમશે કોણુ અજીઠું
તજ તુજ સ્વાન સ્વભાવ–ના૦
સા–એ મનમોહન નવ બોલાવશો, મુજને કહી રાજકુમારી
હવ હું થઇછૂં દાસી તમારી, વાલમ ગઇ હું તમ પરવારી—નવ.
સ–બાળા હું નથી રાજકુમાર, વીકટ વન જંગલમા વસનાર
જોડી મમ સાથ તમારો પ્યાર, તમે સકુમાર,
શું સુખ પામશો–કહયું માનો મન હરનારી–એ મનમોહન

૧૯૭ સાવીત્રી

બોલું ન કહી બે,લજે, પળે ના પળ્યા (૨)
લલાટે લખ્યા લેખ તે ટળે શું ટળ્યા
સુસ્યાં શું કદી નેવ નીર મોભે વળ્યાં
શુધ્ધ પ્રેમે રૂદય બે મળ્યાં તે મળ્યાં
સંકલ્પ અચળ મારા ચળે ના ચળ્યા (૨)
સાકર કેરા હીરા ગળ્યા તે ગળ્યાં.

૧૯૮ રાગ સોરઠ ત્રીતાલ

પનીયાજ ભરન ગઇ બીચ ડગર મોહે ઘેરી.
મયતો ચંચલ નાર હું નીપટ નીડર નટવર નટખત
દેખો, હમરી કછુ નાહી સુનેરી—પનીયાજ.
લપક ઝપક મયતો ગઇ પનઘટપર
ગગરી ઉતાર લીની રે મોરી
ગોહર પ્યારી મયતો નયના તોપેવારી જાઉ, બરજોરી કીની મોપેરી–પ૦

૧૯૯ રાગ કેદારો ચતીતાલ

લાગીરે મોરી નઇ લગન,
લાગીરે તુમસો હે જગનાથ ખ્યારે સુમરન કરત રહી
નીસદાન ધડી પલછીન—મોરી નઇ લગન—લાગીરે૦
અબ તો તીહારી રાહ તકત હું છોડું ન યાદ દાતા તારી
નીસદીન—મોરી નઈ લગન—લાગીરે૦

૨૦૦ રાગ—દેશ દાદરો

રે એ ગોવીંદ રાકો ચરન અબતો જીવન હારે
નીજ ભરન હીન ગઇ સીંધુકે કીનારે
હાથ પકડ લેત જાત મોહે મજ ધારે—રેએ૦

૨૦૧ રાગ—માંઢ લાવણી

સોબત સજ્જનકી કરના
કપટી લોગનસે ડરના, ભલા ઇસ જગગે—સોબત૦
સોબત કરીયે અયેસોંકી જો અગમ બતાવે બાત
સોબ્બત કરીયે ગધ્ધોકી તો શીર શીર મારે લાત—ભલા ઇસ જગમે—સોબત
સોબત કરીયે અયેસોંકી કે જયસો ટંકન ખાર
આપ જળેપર આંખરી બ્હો ભાગ્યા સાંધે હાર—ભલા ઇસ જગમે—સોબત
સોબત કરીયે અયેસોંકી કે જયસો સીસકો બાલ
કટે કટાવે તોભી અપનો કભી ન છોડે ખ્યાલ—ભલા ઇસ જગમે—સોબત૦
હસકી સોબત જુઠ હયે કે .ઓર સરોવર જાયે
સચ્ચી સોબત મીનકી જો જળકે સાથ સુકાય—ભલા ઇસ જગમે—સોબત૦

૨૦૨ રાગ—ખમાચ—જીલ્લો—ત્રીતાલ

માનુ ત્રાનુ ના તીહારી તોરે પાઉં પરહારી
હમ સંગ છીપ તુમ પ્રીત કર લીની
દીલ બરકો દીલસે તજ દીની
જુઠી કસમ કયું ખાતે હો મોહન
અબ હમરી સુન પાઇ—માનુ
હોનીથી સો હો ગઇ સજની,
સમજ સમજ મનમે પછતાઈ
કરમમે હમરે યેહી લીખાથા
સ્યામ મીલે હરજાઇ—માનુ૦
અબતો સાત ભઇ તું હમારી
સમજ લુંગી મય ઉન સંગ જાઇ
બાન્ડા કહે કયું રાર મચાઇ
અયઠ રહો ઘર જાઇ—માનુ૦

રાગ—ભુપ કલ્યાણ—ત્રીતાલ.

છબ સુંદર દીખાયે લીનો મોહે લુભાયે
મોસે મધુર મધુર રસ બતીયાં બનાયે....છબ૦
બાત કરત મુસકાયે કાયે
ઈત ઉત ચીત વત કછુ ચીત ચુરાયે
અયસો ચંચલ મન મેરો હરત ધાય....છબ૦

રાગ—દેશ—દાદરો.

એ ગોવીંદ રાકો ચરન અબતો જીવન હારે
..ર ભરન હીન ગઈ સીંધુકે કીનારે
હાથ પકડ લેત જાત મોહે મજ ધારે—રેએ.

રાગ—માંઢ—ગઝલ તાલ—પીસ્તો.

પનો તુમ સબ મોતાહારી, રખ્ખો હુશીયારી,નહીતો હોગી|લાચારી
ફીર પાઓગે બેકરારી, પૈસાકી ખ્વારી, ઓર આખીરમે ભીખારી.

રૂબાઈ.

જો કોઈ પીવેગા, તાડી યા શરાબ,
દોજહાંમે હોવેગા આખીર ખરાબ,
જાવે માલ ઓર આબરૂ ઓર આફીયત,
ફીર ખોદાકે વ્હાંભી પાવેગાં અઝાબ—બનો.

બેત.

શરાબકી બુનીયાદ ખરાબ, ખરાબ,
દુનીયામે રૂસવાઈ, આખીરતમે અઝાબ—બનો.

રૂબાઈ.

શરાબકી ખરાબી તો હય ઝાહીર,
કે ખાવે માલ ઓર હુરમતકો આખીર
ફીર ઉસકે તનકો, ઓર જીકો ન રાહત,
અગરચે માલ રખતા હોવે વાહીર—બનો.

સત્યવૃત

શુ હાણ્યા શું માણ્યા શું જાણ્યા ભુદેવ સુખ,
નવ કરીઓ સલુણાંનો સંગ,
ઉત્તમ અવતાર આવો એળે ગુમાવીઓ
રતી લાગ્યો ન રંગ નાહયા નવ નારી ગંગ—શું૦
માનો જો મારૂં તો, પાડો પનારૂં કોઈ
લટકાળી ચટકાળી સાથ,
ગ ને રીઝાવશે ભાવે મન ભાવશે,
ગો પશુ સ્થીતીનો કરી ભંગ—શું૦

મુખના મીઠા મનના કપટી, નહીં બોલુ મહારાજ,
ગરજ તમારે નથી કશાંની,
જાણ્યુ કોઈ મળે છાની—મુખના૦
એતો હશે અલબેલી ને આતો છે પ્રેમ ઘેલી,
આવી કસોટી અવળી કરતાં કેમ ન આવે લાજ—

ભજન.

પ્રેમ ભીક્ષા લાના બાળા ગુરૂને મંગાઈ,
ગુરૂને મંગાઈ બાળા ગુરૂને મંગાઈ—પ્રેમ૦
પહેલી ભીક્ષા જળ ભર લાના, કુવા બાવડી પાસ ન જાના
નદી તળાવકે છોડકે લાના, તુંબડી ભર કે લાના બાળા-ગુ૦
દુસરી ભીક્ષા લકડી લાના, બન ખંડી કે પાસ ન જાના
લીલી સુકી છોડકે લાના, દુના ભરકે લાના બાળા—ગુરૂ૦
તીસરી ભીક્ષા આટા લાના, ગામ બસ્તી કે પાસ ન જાના,
માબાપકું છોડ કે લાના, ઝોલી ભરકે લાના બાળા—ગુરૂ૦
ચોથી ભીક્ષા દરશન લાના, કાઝી બમન પાસ ન જાના,
જોગી ફકીરકું છોડકે લાના, નયના ભરકે લાના બાળા—ગુરૂ૦

કુ૦વાલી.

તેરી સુરતે પે હું કુરબાન રસુલે અરબી
હો ફીદા તુઝપે મેરી જાન રસુલે અરબી
કયાહી પ્યારે તેરે અલ્કાબ હેં એ ખત્મે રસલ.
શાહે દીં સઈયદે જીશાન રસુલે અરબી
અંબીયા હે તુઝે મહબુબે ખુદા કહ કહકર
નાજ કરતે હેં સુલેમાન રસુલે અરબી.
જાયેંગે સબ ચમને ખુલ્દ મેં હે હુકમે ખુદા
લાયેંગે તુઝપે જો ઈમાન રસુલે અરબી
દેખકર રોજએ અકદસ કો તેરે નીકલેંગે
સબ મેરે હસરતો અરમાન રસુલે અરબી.

એસ. પી. પી. ચોગી,

બુકસેલર.

કાલબાદેવી મલ્હારવાડી ઘર નં૦ ૯